Bárdossy miniszterelnök Magyarország hivatásáról a Duna-medencében

Mai számunk 10 oldal

Ára: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAI FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM. TEL. 21-90. ÉJJEL 19-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR, HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) 1941 AUGUSZTUS 26, KEDD | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLV. ÉVFOLYAM, 193. SZÁM

ÖSSZEOMLOTT ODESSZA VÉDELME

A Kormányzó Ur Hajdunánáson

meginditotta a tiszántuli hajózható főcsatorna épitési munkálatait

Vitéz nagybányai Horthy Miklós hitvesével, Bárdossy László miniszterelnök a gazdasági miniszterekkel és a törvényhozás tagjaival vett részt a korszakalkotó munkálatok megkezdésén — A miniszterelnök és földmüvelésügyi miniszter megbeszélései a debreceni gazdaküldöttség vezetőivel — Debrecenből Lossonczy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester és Rásó István alispán utazott el a bemutatóra

A tiszántuli főcsatorna 200 ezer hold földterület öntözésére készül

Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarnak országra szóló hatalmas alkotása, a Tisza-szabályozás óta nem volt még Magyarországon olyan nagy horderejű kezdeményezés, mint amit hétfőn **vitéz nagybányai Horthy** Miklós kormányzó jelenlétében indítottak el a megvalósulás felé: a Tisza—Körös közötti hajózható öntözőcsatorna munkálatba vételével. Akkor, százszáztíz esztendővel ezelőtt az volt a feladat, hogy a Tisza kacskaringós medrét egyenes irányba tereljék és az egész Tisza folyását hosszában 20—100 km szélességben terméketlen, ingoványos nádasokból termőföldekké varázsolják. A mostani feladat hasonló arányú és jelentőségű, de

talán kihatásaiban még a Tisza-szabályozásánál is többet jelent

a mezőgazdasági termelésünk fokozása és a létesítendő víziutak révén a szállítási forgalom terén.

Érthető tehát, hogy ennek a korszakalkotó nagy munkának minden egyes ütemét maga a Kormányzó Ur Őfőméltósága, mint a nemzet előrelátó, bölcs vezére és atyja tartja gondosan szemmel és személyes jelenlétével emeli ki ennek az évtizedes állami beruházásnak minden fázisát a hétköznapi események tömkelegéből. Igy tűzték ki hétfőn délelőttre az öntöző csatorna hajdúnánási szakaszán megindúló építkezésének hivatalos megnyitását, amelyen

az államfővel az élén részt vett a miniszterelnök és kormány gazdasági szakminisztereivel együtt a magyar törvényhozás mindkét házának nagy csoportja,

továbbá a közgazdasági élet számos szaktekintélye.

Kállay Miklós, az Országos Öntözésügyi Hivatal elnöke és **Lampl** Hugó miniszteri tanácsos, az Öntözési Hivatal műszaki vezetője készítette elő a hatalmas programmot, amely a Tiszántúl szempontjából felbecsülhetetlen értékű vállalkozás első nagy fejezetét mutatta be.

Debreceniek a nánási helyszini bemutatáson

A kitűzött program szerint a déli órákra várták Hajdúnánásra a munkálatok színhelyére nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzóját, a miniszterelnököt, a kormány, valamint a törvényhozás két házának tagjait. Debrecenbe és Hadú vármegye az esemény jelentőségéhez mérten képviseltette magát a bemutatón. **Lossonczy** István főispán és **dr. Kölcsey** Sándor polgármester már a reggeli órákban Kenderesre utaztak, ahol

résztvettek a Kormányzó birtokán a felsőház tagjai és a képviselőház számára rendezett mintagazdálkodási bemutatón

Ők közvetlenül Kenderesről érkeztek vissza Hajdúnánásra, míg Debrecenből külön csoportokban utaztak ki a bemutató résztvevői. Ott volt mindenekelőtt **Rásó** István, Hajdú vármegye alispánja, Debrecen város képviselői közül **dr. Ferenczy** Tibor és **Balogh** István. A hajdúvármegyei képviselők szintén csaknem kivétel nélkül résztvettek a tiszántúli nagy öntöző rendszer hajózható főcsatornájának munkábavételénél, így elsősorban **dr. Benkő** Géza országgyűlési képviselő, aki mint a hajdúnánási kerület képviselője, maga is tevékenyen közreműködött abban, hogy a hajózható főcsatorna ennek a nagy magyar hajdúvárosnak határát szelje át. Ott volt továbbá **dr. Uzonyi** György hajdúböszörményi képviselő. **Berenczy** Géza és **dr. Csorba** Antal hajdúvármegyei képviselő. Debrecen gazdatársadalmát nyolc tagú gazdaküldöttség képviselte, élén **Polgáry** Istvánnal, a Gazdasági Egyesület elnökével, **dr. Kertész** Kálmán alelnökkel, **Mike** Jánossal és **Arany** János gazdákkal. Ott volt természetesen **dr. Veress** Géza tb. főjegyző gazdasági tanácsnok és az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat igazgató főmérnöke: **Ábrahám** András is.

A debreceni csoport déli 12 órakor indult autókon Hajdúnánásra, ahol a város vezetősége élén **dr. Pénzes** Mihály polgármesterrel gondoskodott a magas és előkelő vendégek fogadtatásáról és a program lebonyolításáról. Ott voltak a szomszédos Hajdúböszörmény város küldöttségei is, élén **dr. Szálkay** Antal polgármesterrel. A többi hajdú város is népes küldöttséggel képviseltette magát a nagyjelentőségű eseménynél.

A miniszterelnök és a kormányzó tagjai a bemutatón

Az ünnepi lobogódíszbe öltözött Hajdúnánás városából hatalmas gazdaküldöttségek sereglettek az alig másfél kilométerre megindult földmunkák színhelyére s az ünneplő város közönségének ezrei vették körül a csatorna építési munkálatoknak levente kordonnal elkerített területét.

Délben megérkezett a Kormányzói pár fogadására *Bárdossy* László miniszterelnök, *báró Bánffy* Dániel földmivelésügyi miniszter, *Bartha* Károly honvédelmi miniszter, *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter, *Varga* József iparügyi miniszter, *Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkár, *vitéz Lukács* Béla, a Magyar Élet Párt országos elnöke, *Incze* Péter miniszterelnökségi tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára. Ekkor már hatalmas előkelő közönség töltötte meg a bemutatóra fenntartott térséget.

A Kormányzó érkezéséig rendelkezésre álló mintegy másfél órás időt a kormány elnök és a kormány tagjai arra használták fel, hogy

behatóan megtekintették a monumentális kotrógépet és a mintegy száz fönyi kubikos munkás által eddig elvégzett előmunkálatokat,

utána pedig szívélyesen elbeszélgettek a megjelent küldöttségekkel.

Bárdossy miniszterelnök és Bánffy földmüvelésügyi miniszter a debreceni gazdák körében

Lossonczy István főispán, *Kölcsey* Sándor polgármester és *Rásó* István alispán egymásután mutatták be a miniszterelnöknek és a minisztereknek a debreceni és hajdú vármegyei küldöttségeket.

Bárdossy László miniszterelnök több ízben és hosszasan elbeszélgetett a debreceni és hajdúmegyei képviselőkkel, a debreceni gazdaküldöttséggel és különösen kedves, közvetlen beszélgetés alakult ki a miniszterelnök és *Polgáry* István gazdasági egyesületi elnök között, aki a hortobágyi problémákról tájékoztatta a miniszterelnököt.

Bárdossy László kitűntető rokonszenvvel és meleg érdeklődéssel hallgatta Polgáry István találó megállapításait a Hortobágy kérdéseiről

és a jellegzetesen ősi debreceni civis gondolkozás és észjárás frappáns nyilatkozásai láthatóan mély hatést tett a miniszterelnökre. A debreceni gazdák azután *báró Bánffy* Dániel földmivelésügyi miniszterrel folytattak közvetlen eszmecserét a tiszántuli gazdasági helyzetről és több aktuális ügyben volt alkalmuk kívánságaikat a miniszter elé tárni.

Munkában a milliós értékü kotrógép

A megjelenteknek bőséges alkalma volt terepszemlét tartani a már mintegy száz méteres szakaszon megindult csatorna-építkezés érdekességei között. *Kállay* Miklós és *Lampl* Hugó szakszerű magyarázatokkal kisérték a munkálatok egyes fázisait. Mindenekelőtt megtekintették a mintegy kétszáz kubikos munkás teljesítményét, akik a kotrógép előtt végzik a föld planirozását és a csatorna szélességének megfelelő meder ásását, mindaddig amig a talajvíz engedi. Az így kikészitett mederrész egyik oldalán hatalmas sineken fut maga a kotrógép, amely óriási méretével valósággal lenyügözi a nézőt.

Maga a gép egy millió pengő értéket képvisel,

s olyan hatalmas szerkezet, hogy tizenöt vaggon rakományt tett ki Hajdusámsonra való szállítása. A gőzerővel hajtott kotrógép végzi magának a medernek a kimélyítését, miután a talajvízben a munkások már dolgozni nem tudnának. A gép olyan óriási teljesítményü, hogy

naponként hétezer köbméter földet képes kikotorni a csatornából.

A gép egész idő alatt működésben volt és szemléltetően mutatta be a modern technika legnagyobbszerübb vivmányával a hajózható csatorna építésének munkálatait.

Nagyszerü rizstermelési eredmények a Kormányzó Ur kenderesi birtokán

Két órára jelezték a Kormányzói pár érkezését. Pár perccel előbb futott be két hatalmas autóbusz a felsőház és a képviselőház tagjaival, valamint a fővárosi sajtó képviselőivel, akik Kenderesről érkeztek. A Főméltóságú pár kenderesi kuriájában szívélyes magyar szeretettel látta vendégül frissitőkkel az öntözési csatorna építési bemutatójára utazó fővárosi vendégeket. A legelső magyar ember, mint az ország első házigazdája nyitotta meg vendégei számára a kenderesi kastély termeit, majd személyesen mutatta be nagyszerü mintagazdaságát.

Különösen szeretettel kalauzolta el a társaságot a Főméltóságú úr és hitvese a rizsföldeken mert tudvalevőleg a Kormányzó úr egyike az ország leghivatottabb rizsszakértőjének.

Annakidején ugyanis a Kormányzó úr még tengerésztiszt korában bejárta a földkerekséget és már akkor is a magyar gazda szemével nézte és tanulmányozta a japán és indiai rizstelepeket, s a Kormányzó boldogan tájékoztatta a vendégeit arról, hogy az eddigi kisérletei azt igazolták, hogy

a Tiszamenti magyar rizst, ha beérik, minőségben és tápértékben jobb, mint akár a hollandindiai, japán, olasz vagy burmai rizs.

Szakszerüen elmagyarázta, hogy a kenderesi birtokon több fajta talajban végzett kisérletet a rizstermeléssel és tapasztalatai meggyőzték arról, hogy a magyar földben meg fog teremni a rizs. A vendégek ezután a Kormányzó szabolcsszállási birtokrészén, a Főméltóságu Ur állattenyésztését szemlélték meg és azután indult el a társaság az autóbuszokon a hajdunánási bemutatóra.

A kormányzói pár fogadtatása Hajdunánáson

A kormányzói pár és kisérete Kenderesről a Turán különvonaton utazott Szoboszlóra, ahonnan gépkocsin folytatták útjokat a hajózható főcsatorna hajdúnánási földmunkáihoz. Amint megállott az államfő gépkocsija, elsőnek a szárnysegéd lépett ki, majd a következő pillanatban feltünt a Főméltóságú úr friss, ruganyos, délceg alakja és a jeleniévők viharos, lelkes éljenzésben törtek ki, ami csak fokozódott, amikor a Főméltóságú asszony is kilépett a gépkocsiból. — Elsőnek **Bárdossy** László miniszterelnök köszöntötte a Kormányzót, majd **Lossonczy** István főispán tisztelgett a Főméltóságú úr előtt, hitvesének pedig gyönyörü fehérszegfü csokrot nyujtott át.

Hajdúnánás közönsége hódolata jeléül **Maklary** Vilma, egy bájos magyarruhás kislány mesébe illően szép csokrot adott át a Főméltóságú asszonynak és a közvetlen hódolatteljes fogadtatás ezzel véget ért. A Főméltóságú párt **Kállay** Miklós, az Öntözési Hivatal elnöke és **Lampl** Hugó miniszteri tanácsos, műszaki vezető kisérte fel a rögtönzött emelvényre. Itt hatalmas térképek és grafikonok előtt Lampl Hugó miniszteri tanácsos adott szakszerü előadásban tájékoztatást az ország kormányzójának, a törvényhozás tagjainak és a meghivott előkelőségeknek a korszakalkotó jelentőségü tiszántúli öntözőrendszer kiépítésének legfontosabb állomásáról, a hajózható főcsatorna főmunkáinak megindításáról.

Lampl Hugó nagy figyelemmel kisért előadásának bevezetésében utalt arra, hogy a tiszántúli öntöző rendszerből már az 1940. esztendőben elkészült az első részlet Tiszafüreden, ahol 90 ezer kat. hold területből

20 ezer hold öntözése válik lehetővé.

Ezenkivül munkában van a hódmezővásárhelyi öntözőmü, amely 15 ezer hold öntözését biztositja és ezt egészíti ki a Körös völgyében a békésszentandrási duzzasztó építése.

Az egész tiszántúli öntözőrendszer gerince most a Hajdúnánás határában megkezdett hajózható főcsatorna lesz, amely

200.000 hold területre fog kihatni.

Ez a főöntözőcsatorna Tiszaörkénynél indul ki és 100 kilométer hosszúságban Hajdúnánás, Balmazújváros, Hajdúszoboszló és Földes érintésével a Berettyóba fog torkollani.

Ezer tonnás hajókra méretezték a csatornát

A főcsatorna méreteire jellemző, hogy nagyságra és hasznos vízköbméterre nézve a második lesz Európában, mert ennél csak egy van nagyobb méretü ezen a földrészen. A vizet nem szivattyúzással, hanem a Tisza vizének felduzzasztásával kapja. Olyan méretüre épül, hogy

1000 tonnás hajók közlekedhetnek rajta. Hatszáz tonnás hajók pedig keresztezhetik is egymást a csatornában. Az 1000 tonnás hajók részére bizonyos távolságokban kitérőket építenek.

A Hortobágy völgyületének magaslati oldalán vonul végig oly módon, hogy a földek természetes eséssel lesznek öntözhetők. A munkálatokat a középső szakaszon kezdték meg azért, mert ezen a területen volt leggyorsabban beszerezhető a csatorna vonalához szükséges föld minden bírói eljárás, beavatkozás nélkül, kisajátítás utján. Mire a felsőrésszel elkészülnek, a főcsatorna a Tiszától Hajdúszoboszlóig már hajózható lesz. Időbelileg az építkezés programmja hat esztendő. Ennyi idő alatt lehet elvégezni a munkát, ha az időjárás nehézségeket nem gördit.

A csatorna szélessége 33 méter, mélysége 3 méter. Tizmillió köbméter föld mozgósítása szükséges a csatorna klásásához.

Ezt emberi erővel elvégezni nem lehetne, ezért vették igénybe a legmodernebb kotrógépet, amely mellett természetesen az emberi kézzel elvégezhető munkát a kubikosok csinálják. A talaj minőségétől függ, hogy naponta négyezertől hétezer köbméter földet tud a gép mozgósítani.

— Ha a csatorna építését befejezték, akkor a Tiszántúl gazda népe, amely eddig csak a víz kártételeit szenvedte, ezentúl a víz áldásait fogja érezni — fejezte be nagyhatású előadását **Lampl** Hugó.

APOLLO filmszinház

Csak ma és holnap a Metro bünügyi vigjátéka:

A NAGY RIPORT

az izgalom, vidámság és a szerelem filmje **ANN SOTHERN** főszereplésével.

A Kormányzó Ur a kotrógép kolosszusban

A kormányzói pár és a kormány tagjai ezután **Kállay** Miklós és **Lampl** Hugó miniszteri tanácsos társaságában megszemlélték a működésben levő kotrógépet. A Főméltóságú úr minden részletre kiterjedő érdeklődéssel vizsgálta a munkálatok haladását, látszik, hogy egyik legfontosabb szivügye a tiszántúli mezőgazdaság szempontjából óriási horderejü öntözőrendszer müvének mielőbbi megteremtése. Töviről-hegyire megszemlélte a hatalmas gépkolosszust, felment a gép kazánházába, kotrószerkezetét és belső labirintusát is végignézte s közben behatóan érdeklődött a munka egyes edaktjai iránt. De nemcsak a szakszerü ismertetéseket hallgatta, hanem páratlan utazási tapasztalatai alapján Ő maga is számos érdekes élményt mondott el kisérete tagjainak s hosszasan elbeszélgetett elsősorban az öntözéssel kapcsolatos mezőgazdasági problémákról és a várható nagyszerü perspektivákról. A Főméltóságú úr hitvesével együtt több mint egy órát időzött a munkálatok színhelyén.

Három óra után a kormányzói pár és a bemutatón résztvevő előkelő közönség az épülő csatorna mentén felállított sátorban villásreggelin vett részt. Az Öntözésügyi Hivatal, mint vendéglátó házigazda frissitőkkel kedveskedett az előkelőségeknek és a figyelmes kiszolgálás nagyszerü ellátásért *Németh* Nándor debreceni és hortobágyi vendéglőst illeti az elismerés.

A Főméltóságu-pár 4 óra tájban szívélyesen búcsút vett a megjelentektől s a közönség viharos éljenzésétől kisérve hajtatott vissza különvonatához, ahol Kenderesre utazott.

A hortobágyi öntözési eredmények

Bárdossy László miniszterelnök és a kormány tagjai, valamint a budapesti vendégek ezután áthajtattak a hortobágyi öntözéses kisérleti gazdaság rizstelepének megtekintésére. Itt is *Kállay* Miklós, elnök adott tájékoztatást a több éve folytatott kisérletezések nagyszerü eredményéről.

Jelenleg 46 katasztrális hold rizstermés vár learatásra. A rizstáblák gyönyörüszépen fejlődtek, dús kalászban vannak s három-négy hét alatt teljesen beérnek.

Ugyanilyen feltünő eredményt értek el az öntözés révén a különféle szálas takarmányok öntözésével, úgyhogy a látottak szebbnél-szebb reményekre jogositanak.

A tanulságos bemutatók szemléltetően tárták fel az öntözéses gazdálkodás óriási jelentőségét s a résztvevők azzal a meggyőződéssel távoztak a bemutatókról, hogy Magyarország gazdasági életére páratlan kihatással lesz a tiszántuli öntözési rendszer megépitése. Ennek a programnak a végrehajtása egy agrár ország életében valósággal új honfoglalással ér fel. Boldog lehet ez a generáció, hogy ebben a válságos történelmi korszakban amikor szerte a világon a pusztitás démonai ellen küzd az emberiség jobbik fele, egy véres világháború sodrában Magyarországon épen most bontakozik ki egy örökidőkre szóló, hasznos s a magyarság boldogulását, üdvét szolgáló alkotás.

Ezt a honfoglalást is a mai dicsőséges kormányzatunknak köszönhetjük. Ennek az alkotásnak a magyar történelemirás méltán fog külön fejezetet szentelni. *(dr.—ÿ.)*

A magyar vitézség példaképei

Budapest, augusztus 25. A régi magyar vitézség uj példáit adták ezek a magyar katonák: F. Tóth László honvéd harckocsilövész parancsnokától azt a feladatot kapta, hogy mindaddig tartsa fenn a támadó ellenséget, amig saját páncélos zászlóaljunk annak oldalát megkerülve, más irányban avatkozhat be a harcba.

F. Tóth László e feladatot halált megvető bátorsággal és példás ügyességgel hajtotta végre.

Nemcsak az ellenséget sikerült hosszu időn át lekötnie, hanem maga is komoly veszteségeket okozott jól kihasznált tüzerejével a szovjet csapatoknak. Harckocsijával csak akkor vonult vissza és sietett csapata után, amikor feladatát már teljes sikerrel megoldotta. Ugyancsak kitüntette magát az ezt követő két újabb ütközetben is, amikor szintén mindig az élen harcolt. Bajtársainak nemcsak hősiességével nyujtott példát, hanem mindig körültekintő gyorsaságával megmutatta, hogyan kell a legnehezebb körülmények között is a harckocsi mindenkori üzemképességét biztositani.

Jászó Tivadar karpaszományos őrmester, motorkerékpáros szakaszparancsnok ügyes-bajos magatartásával rendkivül értékes támasza volt súlyos utcai harcot vivó századparancsnokának.

Hősiességével és ügyességével hozzájárult a hevesen védekező város elfoglalásához.

Másnap, amikor a motorkerékpáros század két szakasza mint előőrszlag túlerőben levő ellenséggel került szembe és ez zel felvette a harcot, Jászó Tivadar azt a parancsot kapta, hogy rajával kerülje be az előőrszlag baloldalán lévő terepet és egyuttal biztositsa a harcban álló félszázadot esetleges meglepetések ellen. Bár Jászó e feladata teljesítése közben maga is váratlanul túlerőbe ütközött és az ellenséges katonák minden oldalról tüz alá vették, rajat egyre buzdítva kitartott elszigetelt helyzetében.

Minden oldalról körülvéve sem vesztette el bátorságát, hanem továbbküzdött és sikeresen fejezte be közel egy óra hosszat tartott harcát.

Nemcsak a bekeritéstől védelmezte meg a félszázadot, hanem annak harcát győzelemhez is segitette. (MTI)

Elsötétítés ma: 19.40 órától

A keleti részen 26-án az elsötétítés 19 óra 40 perckor kezdődik és hajnali öt órakor ér véget. (MTI.)

Vígszínház mozgó

A legtökéletesebb színes világfilm:

„Oz"

a csodák csodája

Az amerikai **Metro** filmgyár remeke!

Főszereplő: **JUDY GARLAND.**

Szülők figyelmébe!

Iskolai aktatáskát, kézi és háti bőrtáskát

legelőnyösebben vásárolhat

Tóthfalussynál

Piac-u. 40. Piac-u. 16.

Teljesen körülzárták a németek ODESSZÁT

A védősereget a tengeren át üzik el — Besszarábiában álruhás szovjettiszteket fogtak el — A finn csapatok rövidesen elfoglalják Viipurit — Repülőgép- és benzinszállitmánnyal megérkezett Vladivosztokba az első amerikai tartályhajó — A mandzsu sajtó a Japán bekeritésére irányuló angol-amerikai tervekről — Churchill vasárnap rádióbeszédet mondott

Az angol és szovjet csapatok átlépték az iráni határt

Vezéri főhadiszállás, augusztus 25. (Német TI.) A véderő főparancsnoksága közli:

Keleten a hadmüveletek mindenütt kedvezően haladnak előre.

Az Anglia elleni harcban a német repülők Great Yarmouth kikötőjére dobtak a nap folyamán nehézürmérő bombákat.

Éjszaka a német légitámadások a keletangliai partvidék kikötőberendezései, valamint az angol sziget több repülőtere ellen irányultak. A holland partvidék előtt előőrshajók lelőttek egy brit bombázót.

Hétfőre virradóra néhány brit repülőgép romboló és gyujtóbombákat dobott Nyugatnémetország néhány helyére. A károk jelentéktelenek. Éjjeli vadászok a támadó bombázók közül hármat lelőttek. (MTI)

HUSZONEGY HAJÓT LŐTTEK KI EGY ANGOL HAJÓKARAVÁNBÓL

Berlin, augusztus 25. (NST) A véderő főparancsnoksága vasárnap este a következőt közölte:

— Búvárhajók és a tengerentúli vizeken működő hadihajók összesen 148.200 tonna vízkiszorításu 25 ellenséges kereskedelmi hajó megsemmisitését jelentik. Ezek közül egyedül a búvárhajók lőttek ki 122.000 tonna vízkiszorításu 21 kereskedelmi hajót egy Angliából Gibraltárba igyekvő karavánból többnapi üldözés és kemény küzdelem után. A búvárhajók ezenkivül a karaván biztositó erőkből elsüllyesztettek egy Afridi-osztálybeli rombolót, egy korvettet és egy őrhajót. Az erősen biztositott hajókaravánból mindössze nyolc egységnek sikerült a portugál felség vizekre menekülnie.

A MAGYAR LÉGI HADERŐ ÉLÉNK TEVÉKENYSÉGE

Budapest, augusztus 25. (MTI) Az Ukrajnában küzdő szövetséges erők keleti csoportja s benne a magyar gyors seregtest az utolsó dnyeperi hidfők összeroppanásán, illetőleg a további hadmüveletekhez való felkészülésben tevékenykedik. *Az ellenséges hidfőállások megtörésében és a folyón túl védelemre készülő szovjet csapatok gyülekezésének állandó megzavarásában hatásosan müködnek közre a magyar légi kötelékek is.* A magyar honvédcsapatok szelleme és harci készsége a nagy hőség ellenére is változatlanul jó.

HONNAN KAP UTÁNPÓTLÁST A SZOVJET SEREG A FINN FRONTON

Kopenhága, augusztus 25. (BST) A Berlinske Tidende azt jelenti a finn arcvonalról, hogy a szovjet hajóhad őrsapatai és a kronstadti tengerészek osztagai léptek harcba a szárazföldi küzdelemben. A dán lap tudósitója megjegyzi, azt várták, hogy a krontadti hajóhadnak más szerep jut ebben a háborúban.

A lap egyébként azt irja, hogy az elesett rendes csapatokat a finn arcvonalon irreguláris erőkkel pótolják. Ezeket a Szovjetunió hatalmas büntetőtáboraiban sorozták. Olyan emberekről van szó, akik éveket töltöttek a GPU korbácsa alatt és sem lélektani, sem erkölcsi tekintetben nem hasonlithatók az elit-csapatokhoz. Ezek az irreguláris erők pedig a finn erdőkben harcoltak. Katonai kiképzésük a legjobb esetben közepes, felszerelésüket és fegyvereiket össze sem lehet hasonlitani a rendes csapatokéival.

Küszöbön Viipuri eleste

Helsinki, augusztus 25. (Német TI) Jólértesült helyről a következőket közlik a finn arcvonal helyzetéről:

Viipuri eleste egyre közeledik. A finn csapatok északkeletről és keletről már ágyulövésnyire közelitették meg a várost.

A finn csapatok a Ladoga tó nyugati partján folytatják erőteljes előnyomulásukat.

ennek hatása alatt megingott Sahkijarvinél, a finn tengeröböl északi partján a szovjetorosz arcvonal utolsó, egészen eddig tartott nyugati szakasza is. Viipuri közelében a bolsevikiek a nyugati és északnyugati arcvonal mentén hidfőszerű védőállást épitettek ki. Ennek védelme alatt kisérlik meg most a Viipuri öböl nyugati partján harcbavetett hadosztályokat visszaszállitani a keleti partra Koivisto irányába. A finn támadás továbbra is folyamatosan halad előre és

már a közeli jövőben jelentős sikerek várhatók,

amelyeknek körvonalai már kibontakoztak. A bolsevisták még meg nem erősitett hirek szerint Leningrádhoz hasonlóan Viipuriban is elrendelték a milicia alakulatok felállitását a munkásság köréből. (MTI)

Összeomlott Odessza tizmilliárdos védelmi övezete

Bukarest, augusztus 25. (Orient Radio) A német-román arcvonal parancsnokságának főhadiszállása augusztus 25-én kiadta a 7. számú hadijelentést:

Csapataink Dél-Oroszország legnagyobb városát teljesen körülzárták. Igen kemény harcok után, melyek gyakran rendkivül véresek voltak, nyilt csatatéren megtörtük az ellenség fő ellenállását.

Minden oldalról 15 kilométerre állunk Odesszától.

Az ellenség a városnak minden áron való tartása és a megszállás késleltetése érdekében nagy sietve tengerészekből, gyári munkásokból, gépkocsi kezelőkből és más hasonló elemekből alakitott egységeket vet harcba. Ezek közül

sokan kiképzetlenül és fegyver nélkül érkeznek az arcvonalra.

A zsidó biztosok revolveres fenyegetésére a szovjet katonák a végsőkig harcolnak.

A betonozott ellenállási övezet, amelyen a bolsevikik 10 éven át dolgoztak és amely 10 milliárd rubeljükbe került, összeomlott.

A dnyesztermenti erődítmények egytől egyig a kezünkben vannak. Az ágyúkkal és géppuskákkal erősen felszerelt bástyaüregeket részben már elpusztitottuk, részben pedig most pusztitjuk el.

Nagymennyiségű hadi anyagot még nem számláltunk meg: többezer foglyot ejtettünk.

Az ellenségnek a tengeren át való elüzése folyamatban van és a közeljövőben befejeződik.

Álruhás szovjet tiszteket fogtak el Besszarábiában

Zürich, augusztus 25. A Neue Züricher Zeitung bukaresti tudósitója jelenti, hogy

Besszarábiában öt álruhás szovjet tisztet tartóztattak le.

A letartóztatottaknál kézi gránátokat, dinamitot, pisztolyokat és gyorstüzelő fegyvereket találtak, valamint nagy összegü pénzt, szovjetorosz és román valutában. A letartóztatottak elmondták, hogy azt a parancsot kapták, hatoljanak a román front mögé és pusztitsanak el hidakat, vasútakat, utakat és távíró valamint telefonvezetékeket.

Kettőjüket a hadbiróság halálra itélt.

és az itéletet Kisenevben nyomban végre is hajtották. (MTI)

Az angol és szovjet csapatok átlépték az iráni határt

Stockholm, augusztus 25. (Német TI) Mint a Reuter Iroda rendkivüli hirében jelenti, Londonban ismeretessé vált, hogy az angol csapatok hétfőn reggel átlépték az iráni határt. (MTI)

Stockholm, augusztus 25. (Német TI) Simlában hivatalosan bejelentették, hogy a brit és a szovjet kormány közös katonai lépést tett Irán ban.

Molotov külügyi népbiztos — jelenti a Reuter Moszkvából — közölte az iráni nagykövettel, hogy Iránba szovjet csapatok vonulnak be. (MTI)

Bázel, augusztus 25. Ankarából jelenti a National Zeitung, hogy a török hadsereg főparancsnokság a török hadsereg korszerüvé tételét készíti elő. Tekintetbe veszik az eddigi háborús tapasztalatokat. A hadsereg korszerüvé tételével kapcsolatban megnyitották az első ejtőernyős iskolát.

„IRÁN FELTÉTLENÜL KÖVETI A SAHOT"

Isztanbul, augusztus 25. A teheráni rádió szombaton este a következő közleményt adta le:

„Az iráni nemzet szorosan a sah mögött áll. Teljestieni fogjuk kivánságait és azt a magatartást tanusitjuk, mely azország érdekében szükségesnek mutatkozik. Irán politikája eddig és ezután is szigorúan semleges politika lesz. A sah politikája békében és háborúban egyaránt abban áll, hogy a szociális viszonyokat megjavitsa és az országot a nemzetközi zürzavartól távol tartsa.

A rádió bemondója ezután Irán köszönetet fejezte ki Törökország magatartásáért és a többi között a következőket jegyezte meg:

„Törökország elismerését fejezi ki Iránnak azért az okos politikáért amelyet Irán a jelenlegi nehézségek közepette követ."

LONDON MAGYARÁZZA AZ IRÁNI TÁMADÁST

Stockholm, augusztus 25. (Német TI) Londonban hétfőn utaltak arra, hogy az iraki kormánynak az aug. 15-iki brit és szovjet lépésre adott válasza azt bizonyitja, hogy nem hajlandó megfogadni a két kormány tanácsát.

Világos — mondják Londonban —, hogy ilyen alapon nem vezetnének semmi hasznos célra az újabb lépések s ezért a brit és szovjet kormánynak érdeki védelmében más eszközökhöz kellene folyamodnia.

A Reuter iroda a továbbiakban azzal indokolja meg az Irán elleni brit-szovjet fellépést, hogy Iránban túlságosan nagy számban élnek németek. A Reuter iroda Iránt a „náci-cselszövések forrásának" nevezi. Iránt arra szemelték ki a németek, hogy mint ugródeszkáról, innen rohanják meg Indiát s a Szovjetunió ellen ugyancsak innen támadásra készültek. (MTI)

AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Róma, augusztus 25. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 447. számú közleménye: A földi arcvonalakról különösebb jelentenivaló nincs.

Ellenséges repülőgépek augusztus 24-én az éjszakai órákban gyujtóbombákat dobtak Tempio Pausania (Sassari) helységre. A támadásnak egy halálos és négy sebesült áldozata van. Az anyagi kár jelentéktelen. A Földközi-tengeren feladata elvégzésére induló egyik repülőgépünket ellenséges vadászalapkulat támadta meg. Repülőgépünk, bár súlyos találat érte és legénységének egyik tagja meg is sebesült, visszatért támaszpontjára. Ez a repülőnk egy ellenséges vadászgépet lelőtt. (MTI.)

Divatos férfi ruha és kabát szövetek
őszi divat szinek, nagy választék
Kontsek divatház, Kossuth-u. 1.

HUNGARIA FILMSZINHAZ
Már csak ma és még holnap látható a hatalmas és izgalmas filmriport:
Hadjárat Jugoszlávia ellen
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Világhiradó!

UJABB JELENTESEK AZ IRÁNI BEVONULÁSRÓL

Amszterdam, augusztus 25. (Német TI) Az Iránba bevonuló brit haderők, mint az angol hirszolgálat közli, Wawel tábornoknak, India főparancsnokának vezetése alatt állanak. Az Iráni-öbölben álló brit tengeri erőket az indiai keleti vizek főparancsnoka vezeti. (MTI)

Stockholm, augusztus 25. (Német TI) A Reuter iroda szerint hivatalos angol helyről megerősítik, hogy brit haderők vonulnak be Dél-Iránba. (MTI)

Newyork, augusztus 25. (Német TI) Az Assotiated Press teheráni jelentése szerint a németeknek Iránból való kiutasítására irányuló brit követelésre az iráni kormány jegyzékében azt válaszolta, hogy Irán, mint szuverén hatalom, maga határozza meg, milyen külföldieket kell kiutasítania. Mint az amerikai ügynökség a továbbiakban jelenti, Iránt csak hadászati szempontból szállják meg, hogy összeköttetést létesítsenek Délnyugaton Nagybritannia és a Szovjetunió között. (MTI)

MOSZKVA A „NÉMET VESZÉLYLYEL" INDOKOLJA IRÁN MEGSZÁLLÁSÁT

Riga, augusztus 25. (Német TI) Mint a moszkvai hírszolgálat jelenti a szovjet kormány az iráni kormányhoz intézett jegyzékében rámutatott arra, hogy az iráni kormány elutasította a szovjet kormány követelését. Ezért, mondja a jegyzék, a szovjet kormány feljogosítva érzi magát arra, hogy ideiglenesen szovjet csapatokat küldjön Iránba. A jegyzék ezt a lépést állítólagos „német veszéllyel" okolja meg. (MTI)

Berlin, augusztus 25. Illetékes német helyről közlik: Mértékadó német köröket nem lepte meg az Irán körül folytatott angol-szovjet játék kifejlődése. A most közölt benyomulás olyan országba, mely a végsőkig hangoztatta semmi módon kétségbe nem vonható semlegességét, berlini felfogás szerint csak abból a tudatosan hamis állításból folyó cinikus végső következtetés, hogy Iránt, illetőleg az ottani angol-szovjet érdekeket az országban lakó németek veszélyeztetik.

Eltekintve attól, hogy ezt az állítást teljesen meghazudtolják az Iránban lakó kevés németek hivatalosan megállapított száma, valamint az iráni kormánynak megállapításai is, a Wilhelmstrasse felfogása szerint kétségtelen Anglia bűnössége abban a tekintetben, hogy újabb országot szolgáltatott ki a bolsevizmusnak. (MTI)

A SZOVJET TENGERI ERŐK IS NAGY VESZTESÉGEKET SZENVEDTEK

Berlin, augusztus 25. (Német TI.) Hivatalosan közlik, hogy a szovjet tengeri erők az elmult napokban nagy veszteségeket szenvedtek. A finn öbölben megsemmisítettek egy ellenséges rombolót, 3 aknakeresőt és 6 teherhajót, köztük 2 tartályhajót. Egy kereskedelmihajó és egy aknakereső súlyosan megsérült. A finn öbölben megszállták a Vironlahti-szigeteket és eközben tüzérségi tüzzel megsemmisítettek egy ötezer tonnás kereskedelmi hajót. A hajó traktorokat és lövedéket szállított s sok ember volt fedélzetén. Megsérült azonkívül és kigyulladt több ellenséges hajó és vontatógőzös. A nagy hadizsákmány között van 8—120 mm-es hajóágyú, néhány más 120 mm-es löveg, lőszer és különböző vízijárművek. (MTI.)

Berlin, augusztus 25. (Német TI.) Augusztus 24-én a finn tengeröböl partvidékén finn parti tüzérség tüzelt egy 5.000 tonnás szovjet csapatszállító hajóra. A hajó több találat után süllyedni kezdett. A szállítóhajó erősen meg volt rakva katonákkal, tüzérségi lövegekkel és teherautókkal. (MTI.)

A brit csapatok Iránba ellentámadásba ütköztek

Amszterdam, augusztus 25. (Német TI) Mint a Reuter iroda jelenti egy brit csapattest partraszállt a Perzsa öbölben levő Bandarshakpur közelében. A brit csapatok ellenállásba ütköztek. Még nem ismeretes, hol találtak ellentállásra és milyen erős ez az ellentálás. A brit haderők brit és indiai csapatokból és nem dominiumi csapatokból állanak. (MTI)

Zürich, augusztus 25. Délkaukázus-iráni határról jelentik, hogy a közös terv alapján előkészített hadműveletek tervszerűen mennek végbe s hogy az iráni csapatok igen csekély ellentállást tanusítanak. A Neue Züricher Zeitung jelenti az orosz fővárosból, hogy a külügyi népbiztos jegyzéket nyujtott át a moszkvai iráni nagykövetnek, melyben rámutatott a legutóbbi szovjet-orosz és brit egységre, amely külföldi ügynökök kiutasítását követelte. Mivel az iráni kormány ezt a követelést nem teljesítette, a szovjet kormány katonai intézkedéseket rendelt el és a szovjet csapatoknak azt a parancsot adta, hogy az 1921. évi egyezmény 6. §-a alapján lépjék át az iráni határt, hogy megvédjék ezt az országot, valamint a Szovjet Unió érdekeit. Az intézkedés nem irányul a lakosság ellen, hanem csupán az idegenek jelenléte következtében keletkezett veszélyt akarja elhárítani. Mihelyt ez a veszély elmulik, a szovjet csapatok visszavonulnak Irán területéről. (MTI)

Washinton, augusztus 25. (Német TI) Az iráni követ hétfőn megbeszélést folytatott Sumnmer Welles h. külügyminiszterrel. A megbeszélés után, mint az Assotiated Press közli, kijelentette, hogy Sumner Welles teljesen tisztázta Irán helyzetét és hangsúlyozta, hogy Irán nyílt játszmát játszott. A brit-szovjet állítás a sok „német ügynökről" csak ürügy volt a megrohanásra. Német ügynökök nincsenek Iránban és Iránnak mindig az volt a kívánsága, hogy baráti viszonyban lehessen szomszédaival. (MTI)

Churchill rádióbeszéde Rooseveltel való találkozásáról

Amszterdam, augusztus 25. (Német TI.) Winston Churchill brit miniszterelnök vasárnap este beszédet mondott a rádióban. Először is beszámolt arról, hogy Roosevelt elnökkel egy hegyektől övezett öbölben találkozott „valahol az Atlanti-óceánon", a legújabb brit csatahajó fedélzetén, hogy ott három napon át tárgyaljanak egymással az angol és az amerikai hadsereg vezető egyéniségei társaságában.

— Ez a találkozás — mondta Churchill — jelképes volt: a világ minden angolul beszélő népének egységét jelképezte.

Churchill ezután a német szovjet háborúról szólt. Európában nem volt példa ilyen kíméletlen küzdelemre.

— Nemcsupán itt folyik azonban pusztítás — folytatta Churchill —, mert hiszen a japánok már öt éve a Kínai Birodalomban kóborognak, nemrégiben pedig Indo-Kínára tették rá a kezüket. Most pedig Japán a brit oltalom alatt álló Szingapurt fenyegeti és a Fülöp-szigeteket, amelyeket az Egyesült Államok oltalmaznak.

A távolkeleti helyzetről szólva Churchill hangoztatta, hogy az Egyesült Államok végtelen türelemről tettek tanubizonyságot, hogy baráti úton simítsák el a Japánnal felmerült nehézségeket. Anglia „őszintén reméli, hogy ez sikerül is. Ha nem, Anglia természetesen habozás nélkül az Egyesült Államok oldalára szegődik."

— Éppen ezért ő — Churchill — és Roosevelt elhatározta az Atlanti-óceánon, hogy a világ valamennyi népét biztosítja, hogy az Egyesült Államok és Nagybritannia hajlandók megmutatni, miként „szabadítják fel a világot".

Churchill ezután azt állította, hogy most hatalmas erőket fegyvereznek fel, hogy segítségre jöjjenek a megszállt országoknak. Ez Roosevelt és Winston Churchill üzenete, akik mindig azon vannak, hogy „az egész világ ügyét szolgálják".

— Bármilyen soká tartson is a küzdelem — mondotta végül Churchill — „mindig megtesszük kötelességünket". (MTI.)

Berlin és Róma a vasárnapi Churchill-beszédről

Berlin, augusztus 25. Jólértesült német helyről közlik:

Rendkivül hálásak vagyunk Churchill úrnak azért, amit mondott és levonjuk abból a megfelelő tanulságot és következtetéseket, jegyezték meg hétfőn gúnyosan a Wilhelmstrassen az angol miniszterelnök vasárnap mondott rádióbeszédével kapcsolatban. Churchill beszédét ezekben a körökben

eddigi megnyilatkozásai közül a leggyegébbnek tekintik, mert a legkönnyebben megtámadható.

Különösen feltűnőnek találják azt az istenkáromlás számba menő kijelentését, hogy a bolsevizmussal karöltve „a jónak a rossz elleni győzelméért" akarnak harcolni. Ha az angol miniszterelnök „jelképesnek" mondja találkozóját Roosevelttel az Atlanti-óceánon, az a pelkép a valóságban abból a Washingtonhoz intézett, meglehetősen burkolt felhívásból áll, hogy lépjen be már Amerika a háborúba, mert az „egyik a másik után" jelszó szerint Amerikára is sor kerül. Az Irán ellen intézett támadás világánál éppen ez az „egyik a másik után" jelszó nyer egészen különös jelentőséget. Ez jellemzi az angol politikát, vagy egyiket a másik után belehajszolni a Németország elleni háborúba, vagy pedig megtámadni egyiket a másik után. (MTI.)

Róma, augusztus 25. A Stefani iroda Churchill vasárnapi rádióbeszédéről megállapítja, hogy az angol miniszterelnök konkrét dolgokat nem tudott mondani, ezért általános megállapításokra szorítkozott abban a reményben, hogy majd csak akad valaki, aki hitelt ad szavainak. — Churchill zonban egy vonatkozásban becsületes volt, teszi hozzá gúnyosan a Stefani iroda, a többi nép lefegyverzéséről beszélt, az angolul beszélő népeknek azonban fenntartotta a jogot a fegyveres önvédelemre. (MTI.)

Az első amerikai szállitmány Vladivosztokba érkezett

Tokio, augusztus 25. (Német TI) A Hosi Shinbun jelentése szerint görög lobogó alatt már megérkezett Vladivosztokba repülőgép- és benzinszállitmányval az első amerikai tartályhajó. (MTI)

Hszkinking, augusztus 25. (NST) A mandzsu sajtó továbbra is behatóan foglalkozik a Japán bekerítésére irányuló angol-amerikai tervekkel. A „Mandshuria Daily News" jelentése szerint az Egyesült Államok a Szovjet-Uniótól most a Dyomedes-szigetek átadását követelik. Ezek a szigetek a Behring-szorosban vannak, Alaska és az Aleula-szigetek között. A Szovjet-Unió megerősitette a szigeteket, amelyeken jó repülőterek is vannak. Az Egyesült Államok a Dyomedes-szigeteken át bombavető és harci repülőgépeket akarnak irányitani Szovjet-Kelet-Ázsiába. A lap rámutat arra, hogy az amerikai benzinszállitó hajók küszöbönálló megérkezésével kapcsolatban lassanként kiéleződik a vladivosztoki kérdés is.

A Kínába irányuló amerikai szállitásokra vonatkozóan a lap rámutat arra, hogy az esős évszak még hetekig eltart és a számbajöhető szállitási útvonal addig használhatatlan. Csangkájsek hadianyaggal való ellátásának fokozása tehát csak az angol-szászok vágyálma.

Szeptember elején amerikai katonai küldöttség megérkezését várják Csungkingba Magruder tábornok vezetése alatt. Magruder tábornoknak az lesz a feladata, hogy a kinai hadsereget amerikai mintára megreformálja. Magruder régebben a pekingi amerikai katonai attasé mellett volt beosztva és egy alkalommal kinai kommunista rablók megtámadták és kifosztották, úgy hogy csaknem ruhátlanul érkezett meg az egyik francia missziő telepére. Amerikai katonai körökben sohasem tartották valami nagy szakembernek.

Tokio, augusztus 25. (Német TI.) Rendőrfőnöki utasitás értelmében a jövőben csak akkor mutathatók be amerikai filmek, ha a belügyminisztérium előzőleg esetenként engedélyt ad. (MTI)

Tokio, augusztus 25. (Német TI) Japán repülők a Lungai vasútvonal mentén sikeresen bombázták a katonai célpontokat, vasutépitményeket és löszervonatokat. Minden gép sértetlenül tért vissza támaszpontjára. (MTI)

EZ A „SZOVJET PARADICSOM"

Stockholm, augusztus 25. (Német TI.) Az Afton Bladet ismerteti a szovjet rádió egyik jelentését, amely szerint a Szovjetunióban a 12 évnél idősebb gyermekeket gyári munkára fogják és csak a 12 évnél fiatalabbak járhatnak továbbra is iskolába. A gyermekeknek ugyanolyan feltételek alatt kell dolgozniok, mint a felnőtteknek. (MTI)

NÉMET HADISIKEREK KELET-ANGLIÁBAN ÉS UKRAJNÁBAN

Berlin, augusztus 25. (Német TI.) Német harcirepülők vasárnap megtámadták a keletangliai tengerparton fekvő hadicelokat. A kitüzött célokba bombák csapódtak be. Eredményes támadások irányultak még egészen fel a Fareer szigetekig. A német harci repülők hétfőre virradóra bombázták még a déli és középangliai repülőtereket, továbbá a nyugatangliai és skóciai kikötőket. Több helyen tüzeket figyeltek meg. (MTI.)

Berlin, augusztus 25. Mint a Német TI értesül, a Dnyeper még bolsevista kézben levő utolsó hídfőinek elfoglalására irányuló utolsó német gyorsközlemények augusztus 24-én újabb eredményeket értek el. A már közölt számadatokon kivül vasárnap még további 5500 foglyot ejtettek. A bolsevisták a harcok során igen sok páncélozott löveget, páncélost, tüzérségi löveget és más fegyvert vesztettek. Egy repülőtéren öt szovjet repülőgép már nem tudott megmenekülni, a gyors német támadás elől. A bolseviktektől ezenkivül még 800 lovat zsákmányoltak. (MTI.)

Táviratok

LETARTOZTATOTT MERÉNYLŐK

Zürich, augusztus 25. A Neue Züricher Zeitung jelenti Vichyből, hogy hivatalos közlés szerint négy embert tartóztattak le, akikre rábizonyult, hogy julius 26-án merényletet követtek el Dormoy volt belügyminiszter ellen. Három további összeesküvő életét vesztette, amikor Nizzában felrobbant az általuk készitett bomba. Az összeesküvők feje egy Maurice Marbach nevü ember, a toulouni fegyvergyár munkása volt, aki személyesen készitette a merényleteknél használt bombákat. (MTI.)

A SZINSZAPPAN ÚJ ÁRA

Budapest, augusztus 25. (MTI.) Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 123.000—1941. A. K. sz. alatt rendeletet adott ki a belföldön előállított szinszappan legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árának megállapitása tárgyában. A rendelet szövegét a Budapesti Közlöny keddi száma közli.

HORVÁTORSZÁGBAN MEGKISÉRLIK AZ USZTASAPÁRT ÉS MACSEKEK EGYÜTTMÜKÖDÉSÉT

Zürich, augusztus 25. (Bud. Tud.) A Neue Zürcher Zeitung berlini levelezője a horvátországi helyzettel foglalkozva azt irja, hogy berlini diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel kisérik Horvátország belpolitikai helyzetének fejlődését. A jelek szerint mindinkább közeledés tapasztalható Macsek parasztpártja és a vezető usztasapárt között. Meg akarják kísérelni a békés együttélés lehetővé tételét, mivel tisztában vannak azzal, hogy az eddigi politika veszélyeztette az ország jövőjét.

KEGYETLENÜL MEGGYILKOLTAK EGY FALUSI LEGÉNYT

Zalaegerszeg, augusztus 25. Zalaegerszeg határában ismeretlen tettesek Sebők Imre 28 éves uradalmi kocsist karókkal agyba-főbe verték, összeszurkálták és borzalmasan megcsonkitották. A szerencsétlen embert, aki koponyaalapi törést is szenvedett, kórházba vitték, ahol azonban meghalt. A nyomozás feltevése szerint szerelmi féltékenységből gyilkolták meg, de bizonyos jelek arra vallanak, hogy az áldozatot kirabolták. A nyomozás folyik.

Halálos késpárbaj
a tiszalöki járásbíróság folyosóján

Két sérültet a debreceni klinikára szállitottak, de az egyik még a műtőasztalon meghalt

A múlt nap délelőttjén véres esemény színhelye volt a tiszalöki járásbíróság folyosója. A tragikusvégű összeszólalkozásnak, amely a késpárbajt kirobbantotta, egy halálos és két igen súlyosan sebesült áldozata van. A járásbíróság tegnapra tűzte ki annak a becsületsértési ügynek a tárgyalását, amelyet *Nagy* Ferenc és fivére *Nagy* Béla inditottak régi haragosuk, *Radászi* Mihály ellen. Az egymással szemben álló felek a bíróság népes folyosóján összetalálkoztak s valamelyik a három közül megjegyzést tett, ami a szenvedélyeket ismét kirobbantotta. Hogy mi történt, az még teljesen nincs tisztázva, de a szemtanuk állítása szerint

a három hatalmas férfi pillanatok alatt egymásnak ment és előbb öklével ütötték egymást ahol érték, majd a zsebekből előkerültek a kések.

A késpárbaj nyomán hangos jajkiáltások verték fel a járásbíróság épületét, úgyhogy a tárgyalások is abbamaradtak s mindenki a folyosóra rohant, ahol akkor már súlyos sebektől vérzett mind a három férfi a földön.

Az előhivott orvos nyomban megállapitotta, hogy a verekedés áldozatai rendkivül súlyos sérüléseket szenvedtek. Nagy Ferencet nyakszirtjén érte a szúrás. Támadója olyan erővel döfte bele a kést, hogy azt ki sem tudta húzni, de Nagy Béla és Radászi Mihály is több sebből vérzett s a súlyos vérveszteségtől eszméletüket vesztették. Telefonon értesitették a nyiregyházi és a debreceni mentőket, akik autóval vonultak ki Tiszalökre.

Nagy Ferencet és Radászi Mihályt beszállitották a debreceni klinikára.

Nagy Bélát bedig bevitték a nyiregyházi Erzsébet kórházba. Nagy Ferencen a gyors orvosi beavatkozás sem tudott már segiteni, mert a klinikára való szállitás után a műtőasztalon kiszenvedett. Nagy Béla és Radászi Mihály állapota is életveszélyes. A gyilkossággal végződő késpárbaj kivizsgálására az eljárás megindult.

Összeszurkáltak
és téglával fejbevertek egy hajdúböszörményi fiatalembert

Hajdúböszörményben napokkal ezelőtt véres éjszakai támadás zajlott le. **Sőrés** Imre hajdúböszörményi lakost az egyik sötét utcán

az éjszakai órákban hátulról megtámadták, nyakán és fején összeszurkálták, majd téglával fejbeverték.

Sőrés Imrét igen súlyos állapotban szállitották be a debreceni sebészeti klinikára és az azonnali orvosi beavatkozás következtében állapotában már lényeges javulás állott be. A véres éjszakai támadással kapcsolatban a csendőrség megindította a nyomozást, de eddig a tettest még nem sikerült elfogni.

Ha a tettes kézrekerül, ügye nem kerül statáriális eljárás alá, mert Sőrés Imre állapota lényegesen javult.

Az orosz háboru eddigi tanulságai

Rosszul sikerült angol számitások

Az orosz háború világszerte a legnagyobb horderejü és a legnagyobb feltünést keltő esemény volt már kezdettől fogva. Mégis legnagyobb volt a meglepetés az angolszász hatalmak körében. Londonban és Washingtonban egészen más fejleményekkel számoltak.

Rohan Károly Antal herceg egyik legutóbbi jeles müve is megállapitja és megerősiti azt, hogy az angolszász hatalmak elsősorban arra számitottak, hogy az orosz hadsereg felvonul és majd csak a neki legalkalmasabb időben avatkozik be. Ma már tudjuk, hogy ez Európa végzete lett volna.

Elszámitották magukat az angolok ott is, amikor nem számoltak a bolsevizmus elleni elemi erejü összefogással. Fő hiba számitásukban mégis ott van, ahol az orosz hadvezetőség számitásában.

A Német Birodalom lánglelkü vezére ugyanis ismét megelőzte ellenfeleit. Hogy ez mennyire az utolsó pillanatban történt, mi sem bizonyitja jobban, mint a keleti harcoknak szinte példátlan súlyos és elkeseredett volta.

Ha ezeket a harcokat figyeljük, látjuk, hogy az esetleges orosz kezdeményezésnak szinte beláthatatlanok lettek volna a következményei a háborúben legyengült Európával szemben.

Még egy következménye van az orosz háborúnak. Ez pedig Anglia teljes hátterbe szorulása.

Londonban az angol vezetők és az ország nélküli kormányok hazájában az események fejlődése a legkellemetlenebb benyomásokat szülte.

Benes, Zog király és Anglia többi „szövetséges" hatalma nem képesek elfogadni, hogy a régi népszövetségi látszatbarátságok helyett most az európai nemzetek egymásért való felelőssége ébredt fel. Az Európai nemzetek ki akarnak zárni minden olyan törekvést, amely csak a háború és polgárháború kiterjesztését és a nyomor fokozódását akarják előidézni.

A bolseviki ellenséggel szemben pedig valamennyi európai vezetőállam egyaránt mindent elkövet, hogy az felül ne kerekedhessék. Ez az európai sorsközösség okoz most nagy fejtörést az emberiség és a kultúra „megmentői" körében. Nem sokkal más a helyzet Amerikában sem.

Még a legvadabb háborús uszitóknak is borsódzik a háta ha arra kell gondolnia, hogy a világtörténelem legsötétebb zsarnokságával karöltve kell védelmeznie az emberi kultúrát. Azzal a hatalommal együtt, amely az embertelenségével és a gyilkosságok méreteivel, a világtörténelem legnagyobb mészárlásait is messze felül multa. Az angol-orosz szövetségeseknek másik számitása, hogy az orosz föld elpusztitása útján a német és magyar hadaknak és Európának ártanak. Pedig esztelenségüknek csak az a következménye, hogy az ártatlan orosz milliók fognak éhenhajni, hajléktalanul. A földet és a föld kincseit majd az európai nemzetek munkaereje és szervező képessége fogja német vezetés mellett hasznositani.

És itt fogja megsemmisiteni Németország angol és zsidó ellenségeinek valamennyi ábrándját.

Ezek a körök már kezdettől fogva hangsúlyozzák, hogy Németország csak győzzön mindenütt, a végén majd az élelem és nyersanyaghiány éppúgy térdre kényszeriti, mint az előző világháborúban.

Elfelejtik ezek a körök, hogy a történelem nem dolgozik mindig egy előirt formula szerint. Ez pedig a háború eddigi részében eléggé bebizonyosodott, amikor a hónapokra, sőt évekre tervezett hadjáratok hetek alatt értek csúfos véget.

A tengelyhatalmak eddigi térhódításai mindig kissebbitik ezeket a számitásokat. Különösen ha az orosz háború sikerrel fog befejeződni, akkor lesznek lehetetlenségükben nyilvánvalókká az angol propagandának szek az állitásai.

A német erő és német szervezés itt is meg fogja teremteni az életet.

Ezt látva, nem marad más hátra, mint az Egyesült Államokra és Roosevelt segitségére hivatkozni és az USA kardját csörtetni. Elnek is ezzel a lehetőséggel nap mint nap.

Igen jól jön az efféle angol zsidó nép hangulatébresztésének pl. az izlandi amerikai csapatszállitás hire, ahol is az angol csapatokat váltották volna fel amerikaiak. Arra volt jó csak a hir, hogy mivel Amerika „sajnos" belátható időn belül nem kell, hogy támadástól tartson, mégis legyen ürügy a beavatkozásra. Amerika érdekeit egyesiti Angliával, hogy annak megtámadtatása esetén ő avatkozhassék be. Ezért kiséri is Izlandig a hajókaravánokat.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Mig az angol taktika és propaganda tovább fáradozik, nem veszi észre, hogy orosz háború ide, orosz háború oda, a német blokád nem hogy veszitene erejéből, hanem egyre fenyegetőbbé válik. A háború után nem lesz többé helye Európában sem a bolseviki rémuralomnak, sem az azt támogató zsidó plutokráciának. (R.)

Vasárnap éjszaka két betörést követtek el az Eötvös-utcán

Vakmerő betörést követtek el vasárnap éjszaka az Eötvös-u. 118. sz. házban. Kovács Lászlóné tette az egyik feljelentést, akinek kamarájából hat darab mosószappant loptak el négy pengő értékben. A másik károsult ugyancsak az Eötvös-utca 118. számú házban lakó Veres Gábor volt, akitől egy rend ruhát loptak el az éjszakai órákban 40 pengő értékben. A rendőrség a lopásokkal kapcsolatban széleskörü nyomozást indított. A tettes cselekménye az érték csekélységére való tekintet nélkül is a statáriális bíróság hatáskörébe tartozik.

ITT A BELEZNAI UNGER ISTVÁN SZINTÁRSULATÁNAK NÉVSORA

Debrecenben október 11-én kezdi a szinievadot Beleznai Unger István szinigazgató — A másik szinigazgató vitéz Jakabffy Dezső lesz.

Hosszú évek óta az idei nyár volt az első, hogy szintársulat nélkül maradt Debrecen. Máskor minden nyáron ellátogatott hozzánk egy, esetleg két társulat, amely csaknem minden nyári estén telt házat vonzott a Csokonai Szinházba. Ezeknek a kedves és kellemes estéknek az idén nagyon éreztük hiányát. Éppen ezért az az érzésünk, hogy a debreceni közönség különösen ki van éhezve és vágyódik a színház után. Reméljük, hogy ez a vágyódás annak idején pozitiv formában is meg fog nyilvánulni annál is inkább, mert Beleznai Unger István és vitéz Jakabffy Rezső személyében Debrecen két olyan szinigazgatót kapott az új évadra, akiknek neve és működése garancia arra, hogy ősztől kezdve ismét fővárosi nivójú előadásokat élvezhetünk.

Értesülésünk szerint egyébként a debreceni évad október 11-én kezdődik s elsőnek a kitűnő Beleznai Unger István foglalja el a Csokonai Szinházat. Beleznai Unger négyhónapig játszik társulatával Debrecenben, amikor is őt vitéz Jakabffy Dezső társulata váltja fel.

Most módunkban van közölni Beleznai Unger István új társulatának névsorát, amely a következő:

1. Bakonyi Ödön karnagy (múlt évben is tag volt.) 2. Barabás Sári, koloratur primadonna, állandó vendég 40 estére szerződtetve, a Fővárosi Op. Színház primadonnája. 3. Bán Erzsi, naiva, szubrett. Fővárosi Op. Színháztól. 4. Budaházy Magda, hősnő, szende. (Kolozsvári Nemzeti Színház). Czillér Ilus, primadonna. (Jakabffy-társulattól). 6. Fogarassy Mária, naiva, naiva primadonna. (Szeged). Gál Manci, komika (múlt évben is tag volt.) 8. Halmi Jenő, titkár, jellemszinész. (Thuróczy-társulat). 9. Vitéz Hajmássy Lajos, operett bonviván (Fővárosi Operett Színház). 10. Hortobágyi Arthur, apa és buffó (volt tag). 11. Kompóthy Gyula, társalgási és bonvivant. 12. Kormos Ferenc, buffó (volt tag). 13. Kováts Terus, prózai rendező. 14. Ladányi Ferenc, hős és szerelmes. (Jakabffy-társulat). 15. Lantos Ica, szubrett-primadonna. Állandó vendég. 16. Lehotai Antal, titkár és ügyelő, epizódszinész. (volt tag). 17. Nagy Csilla, szubrettprimadonna, (volt tag). 18. Nagyajtai Györgyné, sugó. 19. Papp István, táncos siheder. (Jakabffy-társulat). 20. Perényi Sári, komika, (volt tag). 21. Plivelic Emil, díszlettervező. Fővárosi Operett Színház. 22. Rajz János, táncoskomikus. (volt tag). 23. Sándor Lajos, díszletfestő-művész. (V. Banky-társulat.) 24. Selmeczy Mihály, buffó, operettrendező (volt tag). 25. Suli Manyi, naiva, szubrett, (volt tag). 26. Szücs László, tenorista, (állandó vendég, 40 estére szerződtetve. A M. kir. Opera v. tagja.) 27. Unger István, igazgató, főrendező, bonvivant. 28. Vincze András, bonvivánt, szerelmes színész. (Magyar Színház). 29. Zádor Mária, vigjátéki szubrett, (Magyar Színház). 30. Hudák Erzsébet, segédszinésznő. 31. Kürthy Mária, segédszinésznő. 32. Szaszkó Erzsébet, segédszinésznő. 33. Mezei Iren, segédszinésznő. 34. Váradi Kató, segédszinésznő. 35. Császár Ilona, segédszinésznő. 35. Kapáló Magda, szólótáncosnő. 36. Papp Magda, segédszinésznő. 37. Radványi Jolán, segédszinésznő. 38. Első Irén, gédszinésznő. 34. Váradi Kató, segédszinésznő. 40. Sándor Mária, segédszinésznő. 41. Balogh Béla, szólótáncos, tánctanár. 42. Bozsó Ferenc, segédszinész. 43. Burányi Albin, segédszinész. 44. Szitay László, segédszinész. 45. Petrekovics László, segédszinész. 46. Károlyi Sándor, segédszinész. 47. Kiss István, segédszinész. 48. Pálffy Pál, segédszinész. 49. Bartai László, segédszinész. 50. Mező Béla, segédszinész. 51. Zolnay Imre, színpadmester. 52. Gáspár István, főkellékes. 53. Zabó Lajos, főszabó. 54. Fekete Andor, segédszmester.

Amint a fenti névsorból kitűnik, Beleznai Unger István szinigazgatónak nagyszerű együttest sikerült szerződtetni. A társulat tagjai között sok ismert név van, akik annak idején kedvencei voltak a debreceni közönségnek. Igy elsősorban U. Kovács Terus és férje, Beleznai Unger István, továbbá Szücs László, Kormos Ferenc, Rajz János, Ladányi Ferenc, Hortobágyi Arthur, Nagy Csilla, Selmeczy Mihály és Perényi Sári nevét említjük meg. Rajtuk kivül olyan tagjai is vannak a társulatnak, akiket a debreceni közönség még nem ismer, de máshol már sok sikert arattak. Nagy nyeresége a társulatnak Barabás Sári, a gyönyörű hangú koloratúrprimadonna, aki Budapesten is „befutott". Kitűnő hir előzi meg Bán Erzsébetet, Budaházy Magdát, Kompóthy Gyulát és Fogarassy Máriát.

A Beleznai Unger-társulatot úgy állitotta össze a kiváló direktor, hogy mind az operett, mind pedig a prózai előadásokon az együttes a lehető legjobbat tudja produkálni. Az 54 tagból álló társulat már számánál fogva is imponáló együttes. És ha ehhez hozzávesszük a szinigazgató művészi ízlését és kivételes rendezői tehetségét, akkor a legteljesebb reménnyel nézünk a Csokonai Szinház új évadja elé.

Jó eredmények a MUSz. északkeleti kerületének két napos uszóbajnokságain

A Magyar Úszó Szövetség Északkeleti Kerülete augusztus 23. és 24-én, szombaton és vasárnap rendezte nagy sikerrel és jó eredményekkel ez évi női, férfi, ifjúsági és szenior uszóbajnokságait. A most szervezés alatt álló Északkeleti Kerület központja hosszú idő óta újból Debrecen lett és ez a körülmény minden bizonnyal igen nagy fejlődési lehetőséget nyújt Debrecen város úszó-sportjának. Az idei uszobajnokságokon először jelentek meg a Kerülethez tartozó városok és helységek jóképességű úszói, hogy összemérjék tudásukat és erejüket Debrecen legjobb úszóival. Ungvári, nyíregyházi, nagykállói, hajdúböszörményi, hajdúszoboszlói úszók vettek részt a versenyben s értek el jobbnál-jobb eredményeket. A Kerület legjobb úszóinak ismét a DEAC-uszók bizonyultak. Különösen Molnár Borbálának a 100 m. hátúszásban, Müllner Róbertnek a 100 m. ifjúsági gyorsúszásban és Kettesy Gusztávnak az 50 m. gyermek gyorsúszásban elért eredményei vidéki, sőt országos viszonylatban is igen jónak értékelhetők.

Eredmények: 400 m szenior gyorsúszásban: 1. Rentka László DEAC 5 p 59 mp. 2. Puskás Pál DEAC 6 p 0.6 mp. 3. Karácson László DEAC 6 p 24 mp. — **400 m ifjúsági gyorsúszásban:** bajnok Müllner Róbert DEAC 5 p 56.7 mp. 2. Kállay László NyTVE 7 p 0.3 mp. — **50 m gyermek mellúszásban:** 1. Ér Lajos DEAC 47.1 mp. 2. Thuróczy Lajos NyTVE 47.9 mp. 3. Lakács István DEAC 51.5 mp. — **100 m női hátúszásban:** bajnok Molnár Borbála DEAC 1 p 34.6 mp! — **50 m gyermek hátúszásban:** 1. Fusek Klári DEAC 49 mp. — **100 m ifjúsági gyorsúszásban:** 1. Müllner Róbert DEAC 1 p 9.2 mp, 2. Becskeházy Csaba UAC 1 p 13 mp, 3. Kettesy Tibor 1 p 13.8 mp. — **100 m szenior gyorsúszásban:** 1. Rentka László DEAC 1 p 13.5 mp. — **50 m gyermek gyorsúszásban:** 1. Kettesy Gusztáv 37.4 mp! 2. Papp János NyTVE 39.1 mp. 3. Keszthelyi Mihály DEAC 40.7 mp. — **3×100 m fiú vegyes váltóban:** 1. DEAC a) csapata: Csocsits, Nagy, Lackner 4 p 33.5 mp. 2. a DEAC b) csapata 4 p 45.4 mp. — **100 m női mellúszásban:** 1. Molnár Borbála DEAC 1 p 52.3 mp. 2. Kiss Klári UAC 2 p. (a tulajdonképen 2.-nak beérkező Pál Katalint DEAC szabálytalan benyúlás miatt diszkvalifikálták. — **3×100 m ifjúsági vegyes váltóban:** 1. a DEAC csapata 4 p 12 mp. — **3×100 m szen. vegyes váltóban:** 1 a DEAC a) csapata: Puskás, Dominke, Rentka 4 p 9.9 mp, 2. a DEAC b) csapata 4 p 15 mp.

Második nap eredményei: 200 m ifj. gyorsúszásban: 1. Müllner Róbert DEAC 2 p 43.2 mp, 2. Becskeházy Csaba UAC 2 p 54.3 mp. 3. Hegedüs István NyTVE 3 p 3 mp. — **200 m. szen. gyorsúszásban:** 1. Puskás Pál DEAC 2 p 40.2 mp. 2. Rentka László DEAC 2 p 43.2 mp. 3. Karácson László DEAC 2 p 54 mp. — **200 m ifj. mellúszásban:** 1. Izsák Imre NyTVE 3 p 34.5 mp. — **200 m szenior mellúszásban:** 1. Thuróczi Pál NyTVE 3 p 22.3 mp. — **100 m női gyorsúszásban:** bajnok Molnár Borbála DEAC 1 p 25.6 mp. 2. Kiss Klári UAC 1 p 38.9 mp. — **100 m fiú gyorsúszásban:** 1. Kassay Richárd Nagykállói S. E. 1 p 17.2 mp. 2. Lackner László DEAC 1 p 19.8 mp. 3. Gagatkó András UAC 1 p 23.4 mp. — **100 m. szenior hátúszásban:** 1. Puskás Pál DEAC 1 p 28 mp, 2. Dominke Antal DEAC 1 p 28.8 mp, 3. Sarkady József DEAC 1 p 32 mp. — **100 m ifj. hátúszásban:** 1. Mohácsi Jenő DEAC 1 p 24.2 mp, 2. Varga Antal DEAC 1 p 38.2 mp. — **100 m fiú mellúszásban:** 1. Nagy László DEAC 1 p 31.1 mp, 2. Kassay Ferenc NSE 1 p 36.2 mp, 3. Kiss Jenő NSE 1 p 38.2 mp. — **100 m fiú hátúszásban:** 1. Kassay Richárd NSE 1 p 33.2 mp, 2. Lackner László DEAC 1 p 50 mp. — **4×100 m ifj. gyorsváltóban:** 1. DEAC csapata: Mohácsi, Müllner, Siket, Kettesy 5 p. — **4×200 m szenior gyorsváltóban:** 1. DEAC csapata: Karácson, Besenyei dr., Puskás, Rentka 11 p 37.2 mp. — **3×100 m fiu gyorsváltóban:** 1. az NSE csapata 4 p 13.8 mp, 2. a DEAC 4 p 18 mp.

A verseny után a NyTVE és a DEAC csapata barátságos vízilabdamérkőzést játszott, melyet a DEAC csapata nyert nagy fölénnyel.

A fenti népes mezőnyök az egyes versenyszámokban és az elért eredmények beszédes bizonyítékai az Északkeleti Kerület aktív, lüktető úszóéletének, mely ha a jövőben is így fejlődhet tovább, úgy hamarosan vezető szerephez fog jutni országos viszonylatban is a többi kerületek közöt.

Élénk kultur és társadalmi életet élnek az árjásitott Ökörmező uj letelepültjei

Debreceniek Ökörmezőn — Az új telepesek műsoros estet rendeztek

Amikor három évvel ezelőtt a dicsőséges magyar honvédek felszabadították a Kárpátaljáját, visszatért az anyaországhoz a közel ötezres lakosú Ökörmező.

A magyar közigazgatás élethelepésekor vált ismeretessé, milyen nagy feladatok várnak itt megoldásra. A társadalmi szervezet és berendezés teljes átalakítására volt elsősorban szükség, hiszen a község ötezer főnyi lakosságának számszerint közel fele zsidó volt, mégpedig legtöbben újonnan bevándoroltak, akik nem tudtak a magyar közösségbe bekapcsolódni, sem beolvadni, a szabad pályákat azonban egyhamar a kezükbe kerítették és úgyszólván dominéltak ezen a téren. A lakosság másik része pedig nem tudta kifejteni sem társadalmi, sem kulturális téren azt az erőt, amely megillette volna és amelyre szükség lett volna ebben az északkeleti végvárban.

Azóta nagy fordulaton ment át Ökörmező közigazgatási és társadalmi szervezete. Mint értesülünk az állampolgársági hovatartozás újabb felülvizsgálata során számos újonnan bevándorolt zsidó család kapcsolódott ki a közéletből és ma örömmel lehet konstatálni, hogy Ökörmező szinte százszázalékig árjásítva van. Csak a vitézségi érmesek, hadirokkantak, vagy az egyéb alapon kivételezett zsidók maradnak meg eddig viselt pozicióikban. Ma már nemcsak a közigazgatás, hanem a magánpályák is keresztény irányítás alatt állanak, a kereskedők között sem lehet csak alig elvétve egy zsidót találni, a több munkás foglalkoztató iparágak, aztán a rádió elárusítás csak keresztény üzletemberek kezében van, egyszóval a nagy átalakulás már megtörtént.

A közigazgatás ilyen heroikus átalakító munkája közben természetesen egyre inkább összeforrott lélekben és érzésben az a társadalmi vezetőréteg, amely mostmár nagy lendülettel növeli ennek a városnak az értékét és tekintélyét. Ebben a fejlesztő és átalakító munkában mint érdekességet említjük meg, hogy igen sokan debreceniek, vagy hajdúságiak és kunságiak is szerepet vísznek. Csak így spontán említjük meg, hogy Ökörmezőn teljesit főorvosi szolgálatot dr. Szeremley Gyula, debreceni származású fiatal főhadnagy-orvos, aki a debreceni Nemes alezredes leányát vette nemrég feleségül. Nagy József tanító ugyancsak debreceni származású, dr. Horváth Károly körorvos feleségével, Szegedy Katóval, vitéz Szegedy Gyula világítási vállalati igazgató leányával szintén itt él és dolgozik, Kiss Endre rendőrségi tisztviselő Debrecenből ment át Ökörmezőre az ottani rendőrséghez, Veres Károly, a Sesztina vaskereskedés értékes tagja, ott nyitott önálló vaskereskedést, Török János szikvízgyáros, Szekeres István fűszerkereskedő és még többen vannak, akik Debrecenből, vagy a környékből származtak el.

Mindezek a tények és gondolatok most abban lelik magyarázatukat és aktualitásukat, hogy az ökörmezői újonnan letelepültek a Debrecen szálló nagy termében a Szent István kupola javára az ottani katonai körzetparancsnok és a főszolgabíró fővédnöksége alatt műsoros estet rendeztek, amelynek igen nívós és változatos műsorát nagyrészt a debreceni származású letelepültek, vagy családtagjaik adták. Ők voltak a főszereplői annak a három felvonásos történelmi színműnek is, amely az előadás középpontjában állott. Az előadás sikere ottani megállapítás szerint nagyban hozzájárult a lelkes munka további fojtatásához és az árjásított Ökörmező társadalmának meleg egybehangolásához.

A nagysikerű műsoros estén a megnyitó beszédet Tőkés György huszti plébános mondotta, míg a letelepülők nevében Dobos Sándor körjegyző beszélt. A szereplők egytől-egyig nagy sikert arattak s megérdemlik, hogy névszerint is kiemeljük őket. Veres Margit egy költeményt adott elő mély átérzéssel. Szopkó Mária, Tarnay János szintén szavalatokkal tüntek ki. A Szent Ágnes című történelmi színművet Háhn Luluka, Veres Margitka, Veres Rózsika, Langweil Annuska, Tarnainé Tóth Jucika, Szekeresné Sz. Erzsike, Szopkó Annuska, Veres Margitka, Szopkó Manyika, Pávay József, Pálinkás Béla, — Csizinszky László és dr. Zaruk Lajos vitte megérdemelt sikerre. A rendezői tisztet Tarnai János látta el kifogástalanul.

A vidéki városok *többmilliós hiteleket kapnak* nagybankjainktól

A Magyar Vidéki Sajtotudósító jelenti, hogy a fővárosi és vidéki pénzintézetek most állapították meg véglegesen a termésfinanszirozó hitelkereteket. A bankok az idén lényegesen magasabb hitelkereteket szavaztak meg egyrészt a magasabb terményárak, másrészt a nagyobb arányú készletgyűjtés miatt. A lakosság ellátásának biztosítására egyes nagyobb főleg a nem mezőgazdasági jellegű városok, nagymennyiségű búza- és zsírvásárlást határoztak el. A készletgyűjtéshez a fővárosi nagybankok normális kamatfeltételek mellett általában félévre szóló hiteleket nyujtanak. Erre a készlet gyüjtési hitelakcióra az egyik vezető nagybankunk tízmillió pengős keretet bocsátott rendelkezésére az egyik vidéki nagyvárosnak. Többek között Miskolc egymillió, Debrecen háromnegyedmillió, Nagyvárad kétmillió pengős kölcsönt kapott. A városok az általuk felvásárolt élelmiszerkészleteket kötik le fedezetképpen.

A vidéki városoknak ez a készletgyüjtési akciója a kormány előzetes jóváhagyásával történik és célja az, hogy a városok lakosságának közellátása hónapokra előre biztositva legyen.

A kereseti adó kivetéséről

Irta: Pethő Lajos, a Baross Szövetség debreceni titkára.

Az 1941. évre szóló általános kereseti adó, valamint a jövedelem- és vagyonadó fizetési meghagyások kikézbesítését már megkezdte a városi adóhivatal illetékes osztálya.

Úgy a kereseti, mint a jövedelem- és vagyonadó fizetési meghagyás nyomtatványa lényegesen eltérő az eddig használtaktól, így az adófizető polgárság nem bír tiszta képet nyerni adójának tényleges mérvéről.

A Baross Szövetség debreceni szervezetének hivatalos helyiségét számos kereskedő és iparos keresi fel abból a célból, hogy a fizetési meghagyásokban szereplő számok felől megfelelő felvilágositást nyerjen. Így szükségesnek tartjuk, hogy a napilapokban is megfelelő tájékozást nyujtsunk az új fizetési meghagyásokkal kapcsolatosan.

Kormányunk az igazságos adóztatás megvalósítása céljából számos rendelkezéseket hozott az utóbbi időben. Különösen a kézművesek és többgyermekes családdal birók adóztatásában történtek olyan újitások, amik kétségtelenül nagy könnyítéseket eredményeznek az érdekeltek körében. Sajnos, a csaknem egymást követő rendeletek és újítások nem mindig jutnak kellő időben az érdekeltek nagy részének tudomására. Így történik meg aztán, hogy bár a törvényes rendelkezések módot adnak egyes kivetett adók törlésére, azonban az adózók tájékozatlansága miatt a vonatkozó igények nem jutnak a kivető hatóság tudomására.

Bár birtokában vagyunk az összes jelenlegi adókulcsoknak, mégis — helyszűke miatt — azok felsorolásától el kell tekintenünk. Jelen közleményünkben a fizetési meghagyásokkal kapcsolatosan szükséges tudnivalókat ismertetjük:

A kereseti adóról általában tudnunk kell, hogy azt az előző évben elért tiszta kereset összege után állapítja meg a kivető hatóság, az adózó által beadott adóvallomási ív alapján, vagy annak figyelembevételével, becsléssel.

Azok az adózók, akik előző évben leltek általános kereseti adókötelesek és iparukat, vagy kereseti adóköteles foglalkozásukat évközben kezdték meg (új adózók), adójukat a törtévről is kiveti a hatóság. A folyó évet pedig a törtévi adó arányában állapitják meg. Ezen adózóknak a következő év február havában minden körülmények között kell újból kereseti adóbevallást adni felszólítás nélkül is. A sérelmesen kivetett kereseti adó ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül az adófelszólamlási bizottsághoz lehet fellebbezéssel élni. A fellebbezést bélyegmentesen a m. kir. adóhivatal iktatójában kell beadni (Pénzügyigazgatóság, földszint, 14-es szoba.) A fellebbezést az adófelszólamlási bizottság csak akkor tárgyalja érdemben, ha az adózó állításait okmányokkal, illetve könyvvezetésre kötelezett adózó hiteles veszteség-nyereség számlával igazolja.

Az alábbiakban egy olyan közepes adózó 1941. évi általános kereseti adóját és járulékait ismertetjük, akinek évi tiszta keresete 1000 pengőt nem halad túl. Az adózó református és a háztartásában élő, keresettel nem bíró családtagok száma 2. Tehát sem adókedvezményre joga nincs, (mert rendelet szerint csak a kettőnél több gyermekes családokat lehet vonatkozó kedvezményben részesiteni), sem külön, adófizetésre nem köteles.

1000 pengő alap után a kereseti adó 5%	50.— P
alap 1 százaléka a kereseti adó pótlék	10.— P
Állami pótlék az alap 1%-a .	10.— P
Rokkantadó a kereseti adó 10%-a	5.— P
Nyilv. betegápolási pótadó a kereseti adó 16%-a . . .	8.— P
Utadó a kereseti adó 17%-a .	8.50 P
Inségjárulék, újabban családvédelmi pótadó a kereseti adóalap 2%-a	20.— P
Keresk. és ipark. illeték, a kereseti adó 8%-a	4.— P
Református egyházadó, a kereseti adó 15%-a	7.50 P
Református iskolaadó, a kereseti adó 15%-a	7.50 P
Református fejadó, adókönyvenként	2.— P
Összesen:	132.50 P

Ezen adókhoz jön még az összes adók cca 8 százalékot kitevő hadfelszerelési adó, melyet számszerűleg azért nem tudunk még kimutatni, mert a vonatkozó Utasítás még nem érkezett meg az illetékesekhez.

A fenti táblázat elkészítésénél azért vettem 1000 pengős alapot, mert a törvényes rendelkezések értelmében ha az adózónak más adómentes jövedelme nincs, csak az esetben fizet jövedelemadót, ha tiszta jövedelme az 1000 pengőt meghaladja.

A jövedelemadót a tényleges tiszta jövedelem után vetik ki progresszív alapon. A jövedelemadó járulékos adója, a 66 százalékos jövedelemadópótpótlék, 10 százalék rokkantadó, 20 százalék inség-vagy családvédelmi pótadó és az új hadfelszerelési adó, mely az alap és a pótlékok 10 százaléka.

Vagyonadót a tényleges tiszta vagyon után vetik ki az esetben, ha a tiszta vagyon értéke 5000 pengőt meghalad. Ha azonban az adózó a jövedelemadónak nem alanya, csak 25.000 pengőt meghaladó tiszta vagyon után vet ki reá a hatóság vagyonadót. A tiszta vagyon megállapítása során levonásba lehet hozni az adózó összes igazolható tartozását (banktartozás, magánkölcsön stb.) A vagyonadó járulékos adói: 10 százalékos rokkantadó, rendkívüli vagyonadópótlék és a hadfelszerelési adó.

A jövedelem- és vagyonadó fizetési meghagyás fellebbezése ugyancsak az adófelszólamlási bizottsághoz adandó be, bélyegmentesen, a kézbesítéstől számított 15 napon belül.

A nagyváradi lakásinség enyhitése

Nagyváradon a felszabadulás óta sulyosan érezhető a lakáshiány, amelynek egyik oka az is, hogy az impériumváltozáskor a románok tömegesen hagyták el a várost, de lakásaik még ma is üresen állanak. A lakások igénybevételére csak egy mód lehetséges, mégpedig az, ha a kormány Nagyvárad város vezetőségének lakásrekvirálási jogot ad. Gyapay László polgármesterhelyettes ez ügyben javaslatot terjesztett a belügyminiszter elé, amelyben előadja, hogy a nagy lakásokat hivatalok számára kellene rekvirálni, viszont a hivatalok új elhelyezésével felszabaduló lakhelyiségeket használnák fel lakásokul a lakásinség enyhítésére. A város vezetősége reméli, hogy a belügyi kormányzat az előterjesztésnek helyt ad.

Bárdossy miniszterelnök nagy cikke Magyarország hivatásáról a Duna-medencében

„Az európai szárazföldnek ebben a részében erős Magyarország nélkül nem képzelhető el pozitiv fejlődést lehetővé tevő tartós béke"

A most megindult „Donaueuropa" c folyóirat augusztusi száma közli Bárdossy László miniszterelnök „Magyarország hivatása a Duna-medencében" c. cikkét. A miniszterelnök cikke a következőképpen szól:

„A magyarság a történelem tanusága szerint ezeréves nemzeti életének legnehezebb, legválságosabb óráiban sem tévesztette szem elől a Duna-medencében vállalt hivatását. A magyarság sohasem feledkezett meg arról, hogy a geopolitikai adottságok olyan küldetéssel ruházták fel, amelynek jelentősége „túl a nemzeti érdekek természetes védelmén" egyformán kihat nyugat felé és a tőlünk délre és keletre lakó népek életére.

A magyarságnak kettős katonai és kultúrális szerepköre ugyszólván önmagától adódott.

Minden keletről nyugat felé előretörő halalmat megállitottunk útjában, sőt nem egyszer élethalál harcot vivtunk velünk rokon népekkel is, hogy megvédhessük a nyugati keresztény müveltséget olyan támadásoktól, amelyek az egyetemes európai kultúrát veszélyeztették, vagy éppen pusztulással fenyegették. Ugyanakkor, ha kellett, ismét fegyverrel a kézben, igyekeztünk a nyugateurópai müveltség áldásos eredményeit továbbadni azoknak a tőlünk délkeletre lakó népeknek, amelyek földrajzi helyeztüknél fogva nem kerülhettek közvetlen kapcsolatban a nyugati kultúrvilággal.

Évszázadokon át küzdöttünk a Duna-medencében az áldásos béke érdekében,

amely nélkül nincsen építőmunka és amely nélkül képtelenek lettünk volna a Duna-medencében megvalósitani mindazt, amire a nyugati müveltség is méltán büszke lehet. Mi magyarok szerepünkhöz hűen összekötőkapocs voltunk nyugat és kelet, valamint kelet és nyugat között s hogy mindezt nem önös érdekből tettük, azt kétségtelenül bizonyitja az a tény, hogy soha semmiféle irányban sem támasztottunk olyan követeléseket, amelyek hivatástudatunk önzetlen eszmei tisztaságát elhomályosithatták volna.

Még a keserves trianoni esztendőkben sem tagadtuk meg az elküldetésből fakadó kötelezettségek teljesitését.

Nem tagadtuk meg, noha a ránk kényszerített béke politikai és gazdasági erőforrásainak nagyrészétől megfosztott bennünket és alapjában változtatta meg azt a geopolitikai helyzetet, amely a magyar politika törekvéseit a századok során szinte magától irányitotta. Elvesztettük a Kárpátok hegyláncát és délfelől is visszaszoritottak bennünket a Csonka-Magyarország szük határai közé. Mindezek ellenére mélységes kitünk a magyar küldetésben a húsz éves elnyomatás nehéz ideje alatt sem ingott meg.

Ellenkezőleg megerősödött, elmélyült az a meggyőződésünk, amelynek levontuk minden következményét, hogy a Duna-medencében nem alakulhat ki soha természetes egyensúlyi állapot anélkül, hogy a magyarság részére ne biztositassék feladata teljesitésének lehetősége. Pedig ez az egyensúlyi állapot biztositja egyedül, hogy Délkeleteurópa valóban értékes tényezője lehessen az európai müveltségnek. Az a zürzavar, amelyet a volt kisantant államok a Duna-medencében teremtettek, belső ellentmondásaival együtt kétségtelenül komoly tanulság minden idők számára, hogy

az európai szárazföldnek ebben a részében erős Magyarország nélkül nem képzelhető el pozitiv fejlődést lehetővé tevő tartós béke.

Ma ismét a Kárpátok ormán állunk és a Bánátban is elértük régi történelmi határunkat, azt a határt, amely nyugat védelmében már annyi véres harcot állt ki. Küldetésünk ezzel újból geopolitikai alapokat kapott, egyben katonailag és gazdaságilag is annyira megerősödtünk, hogy nemcsak történelmi küldetésünknek tehetünk eleget, hanem ismét megnyilik előttünk a nyugat és kelet közötti egészséges egyensúlyi állapot biztositásához szükséges közvetitő szerep létesitésének lehetősége. Az évezredes müveltségen nyugvó új európai rendben Magyarországnak talán még könnyebb lesz hű maradni hagyományos szerepéhez, mint volt az elmult századokban, mert éppen a magyarok voltak azok, akik 1919-ben az elsők között álltak sorompóba azért az új világrendért és tettek hitvallást a magyarországi bolsevista uralom megdöntésével a nemzeti eszme és nemzeti élet-forma mellett.

A magyarság tehát nem ujoncként jelentkezik, hogy teljesitse küldetését a Duna-medencében.

Igényli ezt a feladatot két évtized keserves tapasztalatai, kitartó munkája és nehéz küzdelme alapján és hivatástudatunkat továbbra is ugyanaz az érzés táplálja, amely érzés irányitotta cselekedeteinket az elmult századokban: szolgálni önzetlenül, önfeláldozóan Európát és vele együtt az új Európai rend egyetemes érdekeit. (MTI)

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Szerelemféltésből megölte egy gazdalegény az erdészgyakornokot

Szeged, augusztus 25. A mult hajnalban a Szeged melletti Alsóközponton disznóölőkéssel meggyilkolták Nagy Imre 21 éves erdészgyakornokot.

A nyomozás során megállapitották, hogy a fiatalembert Csiszár Antal gazdalegény ölte meg.

Az éjszakát egy kocsmában töltötték el és innen nagyobb társaság kiséretében indultak hazafelé.

Amikor az országúton a temető mellett haladtak el, a két barát közös lányismerősük miatt összeszólalkozott.

Az egyre hevesebb vitatkozás során Nagy Imre ökéllel megütötte Csiszárt, mire ez előkapta csizmájából hosszú disznóölőkését és beleszúrta Nagy Imre mellébe. A kés Nagy szivébe fúródott és a fiatalember a következő pillanatban holtan rogyott összse.

A rendőrség néhány órán belül elfogta a megszökött gyilkost és mindjárt megkezdte kihallgatását.

A gazdalegény önvédelemre hivatkozott: azt vallotta, hogy Nagy Imre kezdte a verekedést és a gyakornok barátai is segitségére siettek. Az útról felszedett kövekkel és fadarabokkal ütlegelni kezdték, mire ő önvédelemből vette elő kését.

Csiszárt őrizetbe vették és a szegedi rendőrkapitányságra hozták, ahol megkezdték a társaság tagjainak tanukénti kihallgatását.

Áremelések a kovács és kerékgyártó iparban

Debrecen és Vidéke Ipartestület kovács és kerékgyártó szakosztálya már napokkal ezelőtt elhatározta, hogy az általános áremelkedéshez viszonyitva, — emelni fogja ebben a két szakmában is az árakat. Mont ült össze mindkét szakosztály árkalkuláló bizottsága, mely alapos megvitatás után elhatározta, hogy úgy a kerékgyártó, mint a kovács iparban arányositani, illetőleg emelni fogják a munkaárakat a felemelt anyagárakhoz, munkabérekhez és a szükségleti cikkek áraihoz.

A kerékgyártó és kovácsiparosok munkaáremelése a régi árakhoz képest feltétlenül indokolt, annál is inkább, mert ezek az emelések eddig már minden szakmában megtörténtek s csaknem utoljára jöttek a kerékgyártó és kovácsiparosok.

Már késő a szovjetnek az angol és amerikai segitség

Berlin, augusztus 25. A háború harmadik hónapjának megkezdésekor az egész keleti arcvonalon

fennakadás nélkül tovább folynak a hadműveletek a Szovjet ellen.

Mint a Német Távirati Irodának hadijelentés kiegészitéseként jelentik, e hadműveletek legkiemelkedőbb jellemző vonásai a következők:

a) A Dnyeper középső és alsó folyása mentén húzódó egész arcvonal biztositása, hogy aztán kiindulási vonalként lehessen felhasználni újabb hadműveletek számára a déli arcvonalon.

b) A Kiev és Gomel közötti térben a Rundstaedt-hadcsoport balszárnya és a Bock-hadcsoport jobbszárnya között egy erős szovjet rohamcsoportnak egyre inkább kirajzolódó bekerítése.

c) Összpontositott előrenyomulás Revel, a hajdani észt főváros, a Szovjet utolsó ballitengeri támaszpontja felé.

Világosan felismerhető, hogy a német véderőparancsnokság továbbra is tervszerüen inditja meg és viszi keresztül a hadműveleteket a Szovjet ellen; világosan felismerhető továbbá az is, hogy

a szovjet vezetés kétségbeesett, de kilátástalan védekező harcra kényszerült,

anélkül, hogy eddig felismerhetővé vált volna egy nagyarányú támadó ellenhatás szándéka.

Bár a szovjetnek európai területén is még nagy térségek állnak a hátrálásra rendelkezésre, a harcok most már mégis odafejlődtek, hogy

az ország legfontosabb termelő- és közigazgatási központjaiért folyik a közvetlen küzdelem

s ezeknek a csomópontoknak az elvesztése esetén lehetetlenné válnék a háború erőteljes továbbfolytatása a bolsevisták számára.

Még ha a brit és amerikai segitség valóban meg is érkeznék, a szállitási útvonalak hosszúsága mitt a szovjet vezetőség nem tudna időében rendelkezni ele abban az irányban, hogy befolyásolhassa a most kialakuló nagyarányú döntő harcokat. (MTI)

UKRAJNAI MOZAIK

Egy orosz város, amelynek 50 ezer lakosa közül 39 ezer deportált volt

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.) Egyik gyorsesapatunk hosszú oszlopának végén négy zsákmányolt s nyomban saját szolgálatunkba állitott szovjet-teherautó verte a port. A kilométer hosszú oszlopból nem is lehetett a sürű porfelleglől egyebet látni, mint az utolsó kocsik körvonalait.

Nem látott egyebet az a szovjet autóoszlop sem, amely észak felől gyanútlanul rákanyarodott a főútra, a mi oszlopunk mögé. A vörösök látták a négy szovjet kocsit, szépen mögéjük sorakoztak s igy haladtak békésen, nyugodtan vagy egy órahosszat...

Ekkor azonban a hosszú oszlop faluba érkezett. A sürű porfelhő kissé megritkult a szovjet autóoszlop embereinek a nagy meglepetéstől leesett az álluk s égnek meredt a hajuk.

Amerre csak néztek, mindenütt magyar honvédek mosolygó arcát látták. A faluban ugyanis a honvédek táborozták s a szovjet katonák a magyar tábor kellős közepén találták magukat.

Ellenállásról természetesen szó sem lehetett: a vörösök megnyúlt arccal szótlanul letették a fegyvert s igy a szovjet-autóoszlop értékes rakományával együtt a birtokunkba került...

A véreskardu Marsnak néha tréfálkozni is van kedve...

*

Pervomaiszk talán a legkülönösebb város, amelyet világjáró bolyongásaim során láttam. Már a neve is különös. Pervomaiszk ugyanis annyit jelent, hogy: Május elseje.

Pervomaiszk afféle fiók-Szibéria volt a vörös időkben. Büntetésük kitöltése után ide deportálták azokat, akiket a szovjet urai az államvédelmi törvény megszegése cimén elitéltek. Pervomaiszk 50.000 lakosa közül 39.000 volt a deportált, akiknek az útlevelébe is bevezették, — mert a „szovjetparadicsomban" mindenki köteles volt állandóan a zsebében hordani az útlevelét — hogy a város területét nem hagyhatják el. Szomorú, esüggedt emberek városa Pervomaiszk, mert a legtöbbször névtelen feljelentések alapjén nyomban kimért 5—10 évi fegyház teljesen megtörte a szerencsétlen áldozatok testét-lelkét. A büntetésük teljes kitöltése után rájuk váró pót-Szibéria nyomora és szenvedése azután ezerszámra szedte közülök áldozatait.

De óriási büntetőtábor volt a város környéke is. Járom a teljesen kipusztitott falvak hosszú sorát, melyeknek szovjetellenes érzelmü lakosságát 1924-ben a vörösök nagy halomra mészárolták, vagy rablánczra füzve Szibériába hurcolták. A vörös höhérok kegyetlen munkát végeztek. Még a házak tetejét is leverték és kiszedték az ablakokat is, hogy lakhatatlanná tegyék a nyomoruságos kis vályogviskókat.

Innen délre, a Fekete-tenger partjáig számtalan ilyen romfalu kisért az „ut"-széleken.

Egy-két falu iránt különös „kegyelmet" gyakoroltak a vörös zsarnokok. Ezeknek csak a férfilakosságát hurcolták el a cseka vörös höhérei, az asszonyokat, aggokat és gyermekeket a faluban hagyták. Szörnyü ára volt ennek a szovjet-irgalmasságnak, mert a lakosságtól minden évben minden terményét, minden állatát, még a baromfit s a tojást is elvették és csak maroknyi kukoricát hagytak meg „mindennapi kenyérnek".

Beszéltem emberekkel, akik tizenhét év óta szemét sem látták a kenyérnek s a gyermekek nem is ismerik a kenyér izét.

Mindez pedig egy olyan csodálatosan gazdag és bőséges földön történt a XX. században, mint Ukrajna, ahol az őstelevény szinte munka nélkül, két kézzel osztja áldását...

*

A legmegrendítőbb esetnek itt, egen a vörösöktől elátkozott földön voltam tanuja.

Oszlopunk megérkezett egy ilyen „büntetés alatt álló" faluba, ahol csontvázzá aszott emberek sorfala között haladt át autónk. Perzselően tüzött az augusztusi nap, szomjúság kinozott s egy pohár vizet kértem a főtéren.

Tolsztoj-szakállu aggastyán meritette meg kulacsom alját friss hideg vizzel és földig hajolva nyujtotta át nekem.

— Zbogom! — mondtam az orosz regényekből is jól ismert köszöntéssel, — Istennek — hála! hangzanék magyarul.

— Zbogom! Zbogom! — fört fel az aggastyán torkából a szinte túlvilági hang. — Zbogom! Hát megint van Istenünk! — zokogta a szerencsétlen ember, akinek a vörös évtizedek alatt még csak a száján sem volt szabad kiejtenie Isten nevét.

Patakzó könnyekkel a szemében térdre esett és boldogan megcsókolta az anyaföldet. S ahogy elment, egyre hallottam szavát, ahogy sirva-ujjongva mondogatta: Zbogom! Zbogom!... Szinte beczézte a rég nem hallott szót s a lelke ujjongott, hogy végre ismét szabad az egek urához fohászkodnia...

Ásóval fejbeverte szomszédját

Véres kimenetelü verekedés szinhelye volt a Téglavető hétfőn este. Lakatos József 24 éves földmunkás, Téglavető, Tegez-utca 65. szám alatti lakos heves szóváltás után ásóval fejbeütötte szomszédját: Balogh Sándor Tegez-utca 63. szám alatti napszámost. Az erős ütés következtében Balogh csontig hatoló repesztett sebet szenvedett, amelyet a kihivott mentők kötöztek be. A debreceni sebészeti klinika vette kezelésbe. A verekedés ügyében az eljárást megindították.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranyangyal" Bánó Andor, Piac-utca 50. — „Reménység" dr. Gödény S. Örökösei, Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés" Székely Adorján, Petőfi-tér. — „Sas" özv. Mandell Józsefné, Hatvan-utca 70. szám.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló, félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FÖISPÁN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZÉLELMEZÉSI KORMÁNYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezzünk

AUGUSZTUS 26.

GYARMATHY ISTVÁN HŐSI HALÁLA 1915-BEN

1915 augusztus 26. Halálmegvető, hősleikű fiatal huszár volt Gyarmathy István volt debreceni 2. honvéd huszárezredbeli szászlós, aki követendő példakép marad a magyar katona előtt. Kamionka-Strumilován át Sztojanov-ra közeli felderítésre kiküldött Gyarmathy István zászlós vágtában lovagolt az orosz gyalogság által megszállva tartott Kamionka-Strumilowa-n át. Majd pedig a Bug partjához érve, megállapította az orosz tűzérség helyét. Feladata teljesítése közben halálos golyó érte. Hősies magatartásának emlékét a nagy ezüst vitézségi éremmel örökítették meg.

— **Dr. Bendák Gyula tanfelügyelő és dr. Kupinszky Sándor** tb. tanácsnok, városi kultúrtanácsnok képviseletében hétfőn délelőtt megtekintették a városi tanyai iskolák renoválási és tatarozási munkálatait.

— **Református templom épült Avasfelsőújfaluban.** Az avasfelsőfalusi református fiókegyház a hívek közadakozásából templomot épített. A templomot augusztus 31-én, vasárnap szentelik fel ünnepélyes keretek között, amely alkalomra külön autóbuszjáratot vezetnek be Szatmárról.

— **Munkaszolgálatra viszik a román zsidókat.** Romániában a 18—50 éves zsidóknak munkaszolgálatra kell jelentkezniök. Aki a jelentkezést elmulasztja, hadbíróság elé kerül.

— **Harmincezer pengős betörés Nagyváradon.** Titokzatos körülmények között történt, nagyszabású betörés ügyében kezdte meg a nyomozást a nagyváradi rendőrség. — Iványi Géza kereskedő, nagyváradi lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki rejtélyes módon hatolt be lakásába és onnan 20 ezer pengő értékű ékszert s 10 ezer pengő értékű pénzt vitt el magával.. A jelek arra vallanak, hogy a betörő álkulccsal nyitotta fel a lakásba vezető ajtót és távozáskor újból bezárta. Nincs kizárva, hogy a helyzettel ismerős személy követte el a bűncselekményt, aki előzőleg alaposan tanulmányozta a terepet és tudta, hogy Iványi Géza egész nap nem tartózkodik odahaza.

Hétfőtől kezdve lényegesen javult a kárpátaljai vasuti közlekedés

Budapestről jelentik: (Magyar Országos Tudósító): A MÁV igazgatóságától vett értesülés szerint augusztus 25-én, hétfőn 0 órától kezdve menetrendváltozás lép életbe a kárpátaljai vonalakon. Ettől a naptól kezdve a Budapest keleti pályaudvarról 6 óra 53 perckor induló 402. és az ellenirányban Budapest keleti pályaudvarra érkező 401. számú gyorsvonatok ismét Budapest—Munkács között fognak közlekedni, csatlakozással Ungvár és Királyháza felé, illetve felől.

A Budapest nyugati pályaudvarról 7 óra 39 perckor induló 1702. és az ellenirányban Budapest nyugati pályaudvarra 22 óra 30 perckor érkező 1701. számú gyorsvonatokhoz Debrecenben csatlakozó sebesvonatok ugyanezen naptól kezdve ismét Debrecen és Körösmező között fognak közlekedni.

A beállott változásokról az állomásokon kifüggesztett hirdetmények tájékoztatják az utazó közönséget. Fölvilágositást adnak az összes állomások és menetrend fölvilágositó irodák.

Mivel szombaton este az ungvári pályaudvaron az Ungvárra érkező és induló vonatok pontos menetrendjéről még nem tudtak fölvilágositást adni, az erre vonatkozó érkezési és indulási időpontokat legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

— **Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában szeptember hó 1-én a beiratkozások megkezdődnek.** Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra. Beiratási díj 6 P. Tandíjak 3, 8, 10, 12, 14 és 20 P, melléktanszakra 5 P, fuvóstanszakra 2 P havonta. Felvételi vizsgák: szeptember hó 11 és 12-én délután 3—6-ig. Tanév megnyitás szeptember hó 15-án lesz. Bővebb felvilágositás nyerhető a zeneiskola titkári hivatalában délelőtt 9—1-ig Vár-u. 1. sz. alatt. (Telefon: 23-96.)

— **A selyemgubó új beváltási ára.** A földmüvelésügyi minisztérium az I. osztályú selyemgubó beváltási árát 2.50 P-ben állapította meg. A beváltási árak felemelésével a kormány a tenyésztők munkáját akarja jutalmazni és egyben a rendkivüli idők következtében előállott szükségletet akarja biztositani.

— **Ovodás és iskolás gyermekek** beiratása német foglalkoztató délelőttökre vagy délutáni nyelvtanításra. Felnőtteknek esti tanfolyamok. Batthyányi-u. 16.

— **Gyógyszertárak is árusíthatnak növényvédelmi szereket.** A belügyminiszter engedélyezte, hogy a gyógyszertárak különleges növényvédelmi, valamint kártékony állatok irtására szolgáló szereket raktáron tarthassanak és árusithassanak.

— **Dióból közepes termést várnak** A földmüvelésügyi miniszter jelentése szerint dióból közepes termés várható, természetesen vannak vidékek, ahol igen gyenge a termés. Kedvező időjárás esetén szeptemberre sok helyütt megkezdődhetik a diószüret. A legmagasabb termelői átvételi ár megállapítására rövidesen sor kerül.

— **Családjának szemeláttára fulladt a Tiszába egy gazdatiszt.** Mudri Antal a dombrádi Bodor-uradalom 33 éves gazdatisztje feleségével, gyermekével és apósával fürödni ment a Tiszához. Gondtalan jókedvben fürdőtek, mikor a part közelében egy örvény elkapta Mudrit s hozzátartozói szemeláttára, mielőtt még segitségére siettek volna, elmerült. Holttestét még ezideig nem sikerült kifogni.

— **Tizéves kislány játék közben kútbaejtett egy csecsemőt.** Soltész Erzsébet 10 éves kisleány Kocsis Istvánné ricsei asszony 8 hónapos leánykájával játszadozott. A tizéves leányka kivette bölcsőjéből a csecsemőt és játék közben beleejtette az udvaron levő kútba. Mire a csecsemőt kihalászták, már halott volt.

— **Asszony ült a bakon — felfordult a szekér.** Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség történt Puszta hidegkút községben. A faluból Nagysomkút és Szatmár irányába erősen lejtős az út. A nagysomkúti oldalon egy lovasszekér haladt, amelynek gyeplőjét Pogaciás Nánci Róza 42 éves parasztasszony tartotta. Amikor elindultak a lejtőn, az idősebbik testvér, aki a lovakat hajtotta, becsavarta a féket, úgylátszik azonban nem elég erősen, mert a szekér megszaladt és az útszéli árokba fordult. A jármü maga alá temette a két asszonyt, akik kartörést szenvedtek. Az egyiknek jobb, a másiknak bal karja tört el. Kórházban ápolják őket.

— **Az István Gőzmalom,** Debrecen, mint a Közélelmezési Minisztérium által kijelölt „Hombár" főbizományos, ugy saját, mint albizományosai utján megkezdte búza, rozs és árpa vásárlásait. A termények beszállitásához, mint a multban, ellátja most is megfelelő mennyiségü és kölcsöndijmentes zsákokkal a gazdaközönséget.

— **Letartóztatták a zsidó malomtulajdonost, mert gabonalap nélkül őrölt.** Az erdődi főszolgabiró elrendelte Weisz Márton kisszokondi malomtulajdonos letartóztatását, mert több egyén terményét megőrölte anélkül, hogy a törvényben előirt gabonalapot előtte felmutatták volna. Weisz ezzel az eljárással súlyosan vétkezett a közellátási rendeletek ellen. A lefolytatott vizsgálat során kiderült, hogy a zsidó malomtulajdonos két könyvet vezetett. Az egyiket a hatóságok, a másikat a maga részére. A hatóságok számára felfektetett könyvekbe a forgalomnak csak egy hányadát jegyezte fel, miáltal körülbelül tizezer pengős adócsalásra gyanakszanak a nyomozó hatóságok. A nyomozást tovább folytatják.

A szovjet terror szomorú nyomai. (Foto: R. V. P.)

Az egyetemet végzett fasiszta nők debreceni látogatásának utóhangja

Körülbelül egy hete járt Debrecenben az olaszországi egyetemet és főiskolát végzett nők egyesületének küldöttsége. Női vezetőjük: Sandra Perali, férfi vezetőjük: Fabbri volt. Két napig tartózkodtak Debrecenben. Megtekintették a várost és a Hortobágyot. Kisérték és kalauzolták őket az egyetemet és főiskolát végzett nők magyarországi egyesületének budapesti és debreceni vezetői, a város nevében pedig Csobán Endre főlevéltáros, aki egyúttal az Olaszbarátok Monti Körének elnöke.

A fasiszta olasz nők vasárnap hagyták el Magyarország területét. A hegyeshalmi határállomásról olasznyelvü táviratot küldtek Csobán Endre főlevéltáros cimére. — Ebben újból kifejezik, hogy menynyire megkapták őket a Debrecenben látottak és meleg szavakkal köszönik a debreceniek szives és előzékeny magatartását velük szemben.

Gondoskodjon családjáról
Kössön életbiztositást
Háború esetére is érvényes!

— **A református betegek számára iratokat adományoztak:** Uray Sándor, özv. Borbély Kálmánné, dr. Csáthy Dezsőné, Dalmi Gizella, Ericz Ottilia, dr. Horvay Róbert, Jeney Róza, dr. Kertész Endre, Kiss Imréné, Kováts Lajosné, Kulcsár Gizella, N. N. 6 pengő, N. N., Sesztina-Nagybákay Jenő, Tomcsányi Gáborné. A fentieket köszönettel nyugtázza s egyben további adományokat kér a nagyerdei egyházkörzet lelkészi hivatala.

— **Közel kétezer pengős perzsaszőnyeget lopott a „müérőt" tolvaj.** Dessewffy Györgyné tokaji lakos lakását távolléte alatt ismeretlen tettesek kifosztották. A vakmerő tolvajok elvittek két tarkaszinü valódi perzsaszőnyeget és több diványpárnát. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Árpád-téri református hirek.** Hétfőn augusztus 25-én a hivek közül sokan felkeresték Kovács Lajos m. kir. postaigazgatót, az egyházrész gondnokát jókivánataikkal névnapja alkalmából. — Bünbánati hét van és minden reggel 8 órakor van istentisztelet. Azonkivül csütörtökön este 6 órakor. Kivánatos, hogy a hivek minél nagyobb számban vegyenek részt augusztus 31-én délelőtt 10 órakor az ujkenyéri úrvacsorában. — Az elemi iskolákban a beirások ideje: szeptember 1. és 2. Az évnyitó istentisztelet szeptember 3-án lesz, reggel 8 órakor a templomban. A tanitás szeptember 4-én reggel 8 órakor kezdődik. — A Kőszál-füzetek uj száma: „Horthy Miklós, a mi szivünk hőse" e héten megjelenik, a kihordó szeptember 1-én házhoz viszi a híveknek.

— **Leszerelték az udvaron hagyott kerékpárt.** Grünblatt Tibor Csokonai-utca 35. szám alatti lakos hétfőn délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy vasárnap éjszaka kerékpárját az udvaron hagyta és ismeretlen tettes kerékpárjáról leszerelte a külső, belső gumit, pedált, láncot, valamint a pumpát és magával vitte. A rendőrség megindította a nyomozást a lopással kapcsolatban.

— **Cserépkályhák** nagy választékban **Krisch Károly** kályhásmesternél Ispotály-tér 1. Telefon 12-18. Átalakitásokat, javitásokat vállal.

— **Foghúzó „mütermet rendezett be egy borbélymester.** Érdekes egészségrontási ügyben fejezte be a nyomozást a kecskeméti rendőrség. Egy asszonyt súlyos vérmérgezéssel szállitottak orvoshoz. Kihallgatása során kiderült, hogy Sugár István kerekdombi borbéllyal kihúzatta a fájós fogát. A csendőrök Sugár ellen egészségrontás miatt megindították a nyomozást. Ennek során kiderült, hogy a borbély más fél pengőért húzta ki a környék lakosainak fájós fogait. Volt olyan eset, amikor egy család hét tagjának végzett „mütétet." Az eljárást megindították ellene.

Gyászrovat

Kiss József honvéd gyalogos temetése ma délelőtt tizenegy órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából református szertartás szerint. Fehértói vállalata rendezi.

Csősz Sanyika 1 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó teréből. Dankó temetkezési vállalat.

Palotay Lajos kelmefestő és vegytisztító mester 52 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Temetése szerdán d. u. 5 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó teréből ref. szertartással. Pusztai temetkezési intézet.

Kémery Béla

nyug. kir. törvényszéki irodaigazgató 78 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Simonyi-út 5. **Dankó** temetkezési vállalat.

Id. Kovács János

m. kir. dohánygyári nyugbéres ref. egyházfi egyházrészi tanácsos, 72 éves korában 3 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Szappanos-utca 9. **Dankó** temetkezési vállalat.

— A **Dóczy József-utca 2. sz. alatti** gyülekezeti házban augusztus 31-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel lesz úrvacsoraosztással az istentisztelet.

— **Kiadóhivatalunkban kapható féláru utazási igazolvány az őszi vásárra.** Az 1941. évi Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár szeptember 4-től 15-ig tart. Az őszi vásárra 3 pengős igazolvány beszerzése, illetve felmutatása mellett féláru menettérti jeggyel lehet utazni. A vásár-igazolvány a Debreczeni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalában kapható.

— **Kárpátalján 22 községben építenek iskolát és levente otthonokat.** Ungvárott a kormányzói biztosság tanügyi hivatala értekezleten tárgyalta a kárpátaljai iskolák ügyét. A kultuszminisztérium ugyanis 250.000 pengőt bocsátott a kormányzói biztosság rendelkezésére, hogy azon új iskolai épületeket létesítsenek. Az értekezlet elhatározta, hogy 22 kárpátaljai községben épittet új iskolát tanítói lakással együtt. Az iskolai építkezésekkel kapcsolatban megbeszélték a létesitendő leventeotthonok épitését is, amely célra a honvédelmi minisztérium 100.000 pengős költséget bocsátott rendelkezésre.

— **Agyonverték a házi nyulakat.** Kardos Józsefné Bezerédi-utca 34. szám alatti lakos hétfőn délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes vasárnap éjszaka behatolt udvarára és a nyúlketrecben lévő házinyúljainak egyik részét agyonverte, másik részét pedig ellopta. A rendőrség a különös lopással és cselekménnyel kapcsolatban megindította a nyomozást.

— **Ellopták cipőjét a Népfürdőből.** Koroknai Lajos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki tegnap a Népfürdő közös öltözőjéből ellopta cipőjét. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást a strandtolvaj kézrekerítésére.

— **Órát lopott a besurranó tolvaj.** Barna Ernő MÁV főmozdonyvezető Domahidi-utca 6. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes egy óvatlan pillanatban behatolt nyitvahagyott lakásába és onnan ellopta 40 pengő értékű Doxa óráját. A rendőrség keresi az óratolvajt.

Megvendégelte a bácskai diákokat a főváros számlájára
egy notórius zsidó szélhámos

Vasárnap a budapesti rendőrség sorozatos szélhámosságok miatt letartóztatta Schäffer István volt zsidó magántisztviselőt, aki tizenkétszer ült már különböző büncselekményekért. Schäffer a legismertebb álhirlapiró Budapesten. Felkeresett több ismert színészt és színésznőt, azonkivül képviselőket és más nevezetes személyeket és azoktól „interjút" kért lapja részére. Beszélgetés közben arról panaszkodott, hogy ellopták a pénztárcáját és pillanatnyi pénzzavarára hivatkozva, kisebb-nagyobb összegeket csalt ki különböző helyeken. Húsz-huszonöt ilyen természetü feljelentés érkezett a régi veszedelmes szélhámos ellen.

Szent István hetében aztán új trükköt eszelt ki. A Murányi-utcai elemi iskolában, ahol bácskai diákok voltak elszállásolva, megjelent, mint a főváros kiküldöttje. Vitéz dr. Bontha Mihály tanácsjegyzőnek adta ki magát, megszemlélte a diákokat és megdicsérte őket, hogy nagyszerüen csinálják a különböző tornagyakorlatokat. A szélhámos másnap a Hősök-terére, majd a Margitszigetre vitte ki a bácskai diákokat. A Szigeten meg is vendégelte őket, az egyik vendéglőben hatvanöt üveg sört hozatott, azonkivül élelmiszert is. Amikor fizetésre került a sor, kijelentette, hogy majd a főváros egyik ügyosztályán intézik el a számlát. El is hitték neki és tovább folytatta a szélhámosságokat. Másnap a diákoktól fejenként 50 fillért szedett össze elszállásolási díj fejében. A 100 pengő körüli összeget ellóversenyezte.

A zsidó kalandort az utcán fogták el, az egyik károsult ismerte fel. A főkapitányságon először elmebetegnek tetette magát, később beismerte a sorozatos csalásokat. A zsidó szélhámost átkisérték az ügyészség fogházába.

Terményeit tüzkárellen
Általánybiztositás keretében biztosithatja legolcsóbban!

— **Ellopták a lószerszámot az udvarról.** Löbl Izidor fuvaros, Borz-utca 7. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az udvaron hagyott 120 pengő értékü lószerszámját ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást a szerszámtolvaj kézrekerítésére.

— **Modernizálják a kolozsvári gázmüveket.** Keledy Tibor, Kolozsvár polgármestere szakértőkkel kidolgoztatta a kolozsvári Gázgyár modernizálási tervezetét. A szakértők véleménye szerint a szükséges munkálatokra 610.000 pengőt kell igénybevenni. Az Erdélyi Ipari Munkaszervező Intézet hajlandó ezt az összeget rendelkezésre bocsájtani. A tárgyalások befejezése ügyében Bornemissza Géza, az IMI elnöke a szombati nap folyamán érdemi megbeszélést folytatott a város polgármesterével.

— **Uj gyorsiró, gépiró tanfolyam** kezdődik **Naményi Zoltán gyorsiró-, gépiróiskolában.** — Batthyány-utca 1. Vidékieknek vasutkedvezmény. Államvizsga, állásba ajánlás.

— **Az ungvári kormányzói palotában elhelyezték báró Perényi Zsigmond képét.** Kozma Miklós, Kárpátalja kormányzói biztosa Kandó László festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanárával megfesttette báró Perényi Zsigmond, a felsőház alelnökének, Kárpátalja első kormányzói biztosának életnagyságú képét. A képet a napokban helyezték el a palota díszteremében.

— **Háromszáznyolcvan pengő értékü ruhaneműt és élelmiszert lopott az élelmes tolvaj.** Fohn Józsefné Deák Ferenc-utca 10. szám alatti lakos a rendőrségen elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes távollétében behatolt lakásába és onnan élelmiszert és három darab damaszt asztalterítőt lopott el 380 pengő értékben. A rendőrség a feljelentés alapján széleskörü nyomozást indított a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

— **Fiaink pilótakiképzésére áldozzunk két fillért! Kérjünk repülőhelyeget.**

— **Mennyi fémváltópénz van forgalomban?** A magyar királyi legfőbb állami számvevőszék most tette közzé kimutatását junius végéig vert, illetve forgalomba bocsátott fémváltópénz mennyiségéről. A kimutatás szerint a kontingens terhére vert fémvállú pénzekből 1941 junius végéig a Magyar Nemzeti Banknak forgalomba bocsátás céljából átadtak ezüst 5 pengősből 4.657.800 darabot, ezüst 2 pengősből 17.895.000 darabot, ezüst 1 pengősből 53.000.000 darabot, aluminium 2 pengősből 6.750.000, aluminium 1 pengősből 80.000.000, nikkel 50 filléresből 44 millió, nikkel 20 filléresből 50.470.000, nikkel 10 filléresből 52.120.000, bronz 2 filléresből 163.000.000, bronz 1 filléresből 96 millió, acél 10 filléresből 45.915.000 és acél 2 filléresből 82.560.000 darabot.

Az osztálysorsjáték huzása

50.000 pengőt nyert: 70349
20.000 pengőt nyert: 55739
10.000 pengőt nyertek: 10074 52356
5000 pengőt nyertek: 34611 74629
4000 pengőt nyert: 15269
3000 pengőt nyert: 31199 65005
2000 pengőt nyert: 84031
1000 pengőt nyertek: 19648 40572 40838 60928 82312
800 pengőt nyertek: 7457 20657 30364 41623 51837 63014 82643
600 pengőt nyertek: 9747 77743 85930 90544
500 pengőt nyertek: 2684 21573 24139 25482 31683 47799 49305 52861 57926 59455 70112 76001 85968 86253
300 pengőt nyertek: 500 3617 3061 1588 2047 4516 6864 9525 10818 11105 12366 12707 15277 16091 16290 18611 20906 23647 25113 26407 30013 31267 32957 37791 40100 41367 42395 42595 44332 44875 46025 46353 51019 51720 53719 54220 56603 59521 60947 63285 67195 68545 69041 70091 70666 71847 73225 76851 76895 83073 82154 83555 84626 85654 85971 87637 88389 89255 91288

Irógépek javitása
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

— **180 csetniket kivégeztek Zágrábban.** Zágrábból jelentik: A rogtonitélő biróság 180 csetniket halálraitélt és az itéletet azonnal végrehajtották. Ezek a csetnikek annak a bandának voltak tagjai, amely Kordun és Bihac vidékén gyilkosságokat és rémtetteket követett el.

— **Megölte a mérgesgomba.** Miskolcról jelentik. A Somsály bányatelepi kettős halálos gombamérgezés után újabb mérgezés történt a borsodmegyei Komlós községben. Horváth Istvánné 46 éves asszonyt heves gyomorfájdalmak miatt beszállitották a miskolci Erzsébet közkórházba. A kórházi ágyon elmondotta Horváth Istvánné az orvosoknak, hogy az erdőben szedett gombát. Az egyes fajtákat azonban nem ismerte s igy mérgesgombát evett. Horváth Istvánné a kórházba történt beszállitás után néhány óra mulva kiszenvedett.

— **Erélyes intézkedések Franciaországban a kommunista izgatás letörésére.** — Vichyből jelentik: Pucheux belügyminiszter szombaton este fogadta a francia, valamint a külföldi sajtó képviselőit és nyilatkozott a kormány által tett rendszabályok alapelveiről, valamint a kormánynak arról a szilárd akaratáról, hogy leküzdi a kommunista és anarchista üzelmeket Franciaországban. A belügyminiszter többek közt kijelentette, hogy bizonyos külföldi adóállomások néhány nap óta olyan jelentéseket közölnek, melyek szerint Franciaországban zavargás és nyugtalanság ütötte fel a fejét, s ezek nyomában történnek tüntetések.

Megjelent a fa- és fémipari szakiskola évkönyve

A debreceni állami fa- és fémipari szakiskola ezévi értesítője a napokban jelent meg. Ő tartalommal vitéz Szabó Gábor intézeti igazgató szakszerű és ízléses összeállításában. A könyv előszavában vitéz Szabó Gábor igazgató irt meleghangú emlékezést Molnár Elemér műhelyi segédoktató halálával kapcsolatban, aki rövid, de eredményekben gazdag pályafutás után ez évben költözött el az élők sorából. A cikk kegyeletes szavakban emlékezik meg a kiváló tanerő áldásos működéséről, amit az intézet falain belül kifejtett.

A könyv következő része az intézet három évtizedes multjába nyujt rövid bepillantást s vázolja az intézet ezévi működését.

Az önképzőkör munkájáról Labossa Lajos tanárelnök számol be színes és érdekes tájékoztató keretében. Az ifjúsági segitő egyesület és sportkör munkájáról pedig Labossa Lajos és Stefán Béla vezető tanárok nyujtanak az értesitő keretében hü képet.

A tanári kar a növendékek érdekében ezévben is mindent elkövetett, hogy biztositsa azt a keretet, amit a tanulók testi és lelki fejlődése megkiván. A tanulmányi előmenetelről nyujtott tájékoztató szinten azt bizonyitja, hogy a növendékek nevelése a kitünően képzett tanári kar kezében biztos kezekben van.

Jeles eredménnyel vizsgáztak a következő növendékek. I. A) osztályból: Szabó László, I B) osztályból: Ács László, Baranyai József. Faipari tagozatban III. osztályból: Fehér László. A könyv ismerteti az intézeti szertárak ezévi gyarapodását, tájékoztatót nyujt a 1941—42. iskolai évre vonatkozólag.

— **A vihar megszólaltatta a légvédelmi szirénákat Miskolcon.** Vasárnap este tiz órakor heves vihar vonult el Miskolc felett. A villámlások és a mennydörgések egymást követték. A város központjában levő Hunyadi-utca 42. számú házba villám csapott, elégette a rádióantennát, átlyukasztotta a tetőt, elolvasztotta a villany vezetéket és mennyezettüzet okozott.

— **Tisza unokája vadászati tudósító lett.** A Magyar Tudósító jelenti: A földmivelésügyi miniszter gróf Tisza Lajos Kálmán geszti földbirtokost vadászati tudósitói tisztséggel bizta meg Bihar vármegye, Cséffa, nagyszalontai járásának területére. A megbizatással dijazás nem jár. A földmivelésügyi miniszter a kinevezésről egyidejüleg értesitette Bihar vármegye alispánját is. Az uj vadászati tudósitó gróf Tisza István unokája.

— **Egy Erdélyszerte szétágazó bünszövetkezetet leplezett le a szatmári rendőrség.** Az elmult napokban Luczás Jánosné szatmári lakosnál tolvajok jártak, akik a ház lakói elől rajtaütésükkor elmenekültek. Luczásné most az utcán felismerte a tettest Szilágyi Juliánna 29 éves takarítónő személyében, akit átadott a rendőrségnek. A rendőrségen Szilágyi Juliánna kihallgatása alkalmából kiderült, hogy a csinos és elegáns takarítónő nemcsak Szatmáron követett el tolvajlásokat, hanem egyik tevékeny tagja egy Erdélyszerte szétágazó bünszövetkezetnek. A betörő banda tagjai nagyobb betöréseket követtek el az erdélyi városokban. A rendőrség a nyomozást a részletek kiderítésére és a betörőbanda többi tagjainak a kézrekerítsére tovább folytatja.

— **Kivégeztek hat román terroristát.** Mint Voiculescu tábornok, Antonescu besszarábiai megbizottja közli, Voinava községben Orhei kerületben julius 21-én hat kommunista terroristát tartóztattak le, akik egy mérnök vezetése alatt állottak. Ezeket terrorista iskolában képezték ki és a bolseviki tisztektől azt a megbizást kapták, hogy hidakat robbantsanak fel és más terrorakciókat hajtsanak végre a román arcvonal mögött. Nagyobbmennyiségü fegyvert és robbanóanyagot találtak náluk. A terroristákat a kisnevü haditörvényszék halálraitélte augusztus 12-én és az itéletet még aznap végrehajtották.

— **Bezárják a kolozsvári zsidó imaházakat.** A hatósági ellenőrzés a kolozsvári zsidó imaházak egyrészéről megállapította, hogy tűzrendészeti szempontból kifogások alá esnek. A hatóságok az imaházak vezetőit felhívták a hibák megszüntetésére, de miután ez nem történt meg, a város iparügyi hatósága most felkérte a rendőrség közigazgatási ügyosztályát, hogy a kifogásolt imaházakat azonnal zárassa be.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.**

— **Vessünk nyári lucernát!** A lucerna Magyarország legértékesebb évelő szálastakarmánya. Takarmányozó értéke a legkiválóbb, ezen felül a magyar lucernamag fagyállóságánál fogva is értékes világpiaci cikk. A talajt televényben és nitrogénben gazdagítja. Tehát a lucerna vetésterületének növelése nemcsak gazdasági szempontból, de országos érdekből is fontos. Leginkább tavasszal vetjük, lehet azonban augusztus, szeptember hónapokban is vetni védőnövénnyel, vagy anélkül. Ha megfelelő időben nyáron vetünk lucernát úgy, hogy annak még ideje van a tél beálltáig megerősödni, ebben az esetben a következő évben már csaknem teljes terményt kapunk. Vessünk tehát nyáron is lucernát ott, ahol a megfelelő talajmunka elvégezhető. (MTI.)

SPORT

LABDARUGÁS

DVSC—Goldberger SE 6:2 (4:1). Az NB. II. osztályának Mátyás csoportjában is megkezdődtek vasárnap a bajnoki küzdelmek. A DVSC Budapesten a Golberger SE ellen játszott bajnoki mérkőzést. Az összeállítás nyilvánosságra hozatala után a debreceni szurkolók aggódva várták az eredményt. Az aggodalomra úgylátszik nem volt szükség, mert a debreceni lilafehérek tartalékoan is megállották helyüket és frappáns győzelemmel hagyták el a Golgberger SE pályáját. A két csapat a következő összeállításban játszott: DVSC: Keskeny—Csokai, Ignácz—Elek, Gere, Kristóf—Szilárd, Berecz, Sidlik, Tisza, Dombovári. Goldberger SE: Fürdös—Jezsó, Németh—Bublik, Gecsei III., Mezey—Mészáros, Csurgó, Csöpü, Gecsei I., dr. Csák. Az eredménytől függetlenül gyönyörű küzdelmet vívott a két csapat. Mezőnyben a Goldberger egyenlőértékű ellenfélnek bizonyult. A kapu előtt azonban a DVSC csatárai sokkal jobban kitudták használni a helyzeteket. A gólokat Sidlik (2), Tisza (2), Berecz és Szilárd, illetve Csöpü (2) lőtték. Jók voltak Tisza, Dombovári, Gere és Keskeny, illetve Mészáros, Csurgó és Gecsei III.

A Nemzeti Bajnokság második fordulóján az Ujpest csak keservesen győzött, a Szolnok vereséget szenvedett, míg a Ferencváros csatársora 11 gólt lőtt, de védelme ezzel szemben ötöt szedett be. Eredmények a következők: Ferencváros—Kispest 11:5 (7:1), Ujpest—Elektromos 5:4 (3:1), WMFC—Szolnok 3:2 (2:2), DIMAVAG—MÁVAG 3:1 (2:1), SBTC—SZVSE 5:2 (1:2), Nagyvárad—Lampart 6:2 (2:1), Gamma—Ujvidék 4:0 (2:0), Szeged—Kolozsvár 8:1 (1:0). A Szent István Kupa döntője miatt elmaradt Elektromos—Szeged mérkőzést szerdán este villanyfény mellett játsszák, míg a Ferencváros—DIMÁVAG mérkőzésre csütörtökön kerül sor.

A Mátyás csoport eredményei: Zugló Danubia—NYTVE 3:2 (3:1), D. Magyarság—Törekvés 4:3 (2:1), Ganz—Postás 2:2 (1:1), KMÁV—KEAC 4:2 (2:1), Marosvásárhely—N. Törekvés 4:0 (3:0), DVSC—Goldberger 6:2 (4:1), Nagybánya—Szatmár 9:1 (5:0.

Vasárnap már a keleti amatőrök is megkezdik a tavaszi szezont. Debrecenben a DVSC II.—DTE mérkőzésre kerül sor, míg a többi mérkőzéseket vidéken játsszák. — Ezek a mérkőzések a következők: B. Turul—DMTE, Hajdúböszörmény—Husos, NYKISE—PMÁV, NYTVE II.—NYVSC II.

Hajdúböszörmény—Derecske 9:1. Vasárnap nagy érdeklődés mellett játszották a tavaszról elmaradt bajnoki mérkőzést Hajdúböszörményben és a HTE MOVE nagy gólarányú győzelmet aratott.

ATLÉTIKA

Jól szerepeltek a debreceni atléták Budapesten. A kétnapos budapesti atlétikai viadalon a debreceni színeket Korompai és Kapros dr., a DEAC két kiváló atlétája képviselte. Az első napon 100 méteres síkfutásban Korompai 10.8 mp-es idejével a második helyre került. A második napon 200 méteres síkfutásban 1. Csányi 21.8 országos ifjusági csúcs, 2. Korompai 21.9 keleti kerületi csúcs. Hármasugrásban 1. Dusnoki 14.61 cm. 2. Kapros dr. 14.30 cm. Kapros dr. magasugrásban is indult és 174 cm-t ugrott.

ÚSZÁS

A Svédországban vendégszereplő úszóink igen gyenge eredményt értek el. Az első napon 100 méteres hátúszásban Kovács győzött 1:14.3 mp-es idővel, míg Hidvégi a műugrásban lett első. A második napon egyetlen magyar győzelem sem volt, csupán a vízilabda válogatott győzött 8:1

AZ NB I. ÁLLÁSA:

1. Gamma	2	2	—	—	7:2	4
2. WMFC	2	2	—	—	6:2	4
3. Nagyvárad	2	2	—	—	11:4	4
4. Ujpest	2	1	1	—	7:6	3
5. Szeged	1	1	—	—	8:1	2
6. DiMÁVAG	1	1	—	—	3:1	2
7. Ferencváros	1	1	—	—	11:5	2
8. Szolnok	2	1	—	1	7:4	2
9. SalBTC	2	1	—	1	6:7	2
10. Kolozsvár	2	1	—	1	6:9	2
11. MÁVAG	2	—	1	1	3:5	1
12. Elektromos	1	—	—	1	4:5	—
13. Kispest	2	—	—	2	7:14	—
14. Lampart	2	—	—	2	3:11	—
15. SzVSE	2	—	—	2	2:8	—
16. Ujvidék	2	—	—	2	2:9	—

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

Egy tételben 2000 métermázsa expressz borsó kelt el hétfőn a gabonatőzsde magpiacán 43.50 pengős állomási áron Bíborheréből 100, svéd heréből 10 métermázsa került piacra.

Búza: 78 kg-os 30.—.

Kétszeres: 28.—.

Árpa: sörárpa kiváló 27, elsőrendű 26, sörárpa 25, ipari 68 kg-os 24, takarmány 65—66 kg-os 22, középminőségű 21.

Zab (41 kg-os) 26.50.

Magvak és hüvelyesvetemények: Köles, fehér 31—32, vörös 31—32, egyéb 31—32. Repce: káposztarepce 45.—, vadrepce 38.—. Napraforgó: 35.—. Lenmag: 60.—. Tökmag: 45.—. Mák: kék mák 150.—. Kendermag: 80.—.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás sovány 417, eladás 157. Árak: sovány koca 156, sovány süldő 190, választott malac párja 60—85 pengő. Irányzat vontatott.

— **Hirdetmény.** A m. kir. honvédelmi miniszter 51500—941. sz. rendeletével a honvédelemről szóló 1939: II. t.-c. 97. §-ának (1) bekezdésében és 235. §-ában, továbbá a szállítóeszközök honvédelmi szolgáltatás címé történő igénybevételéről szóló 7990—939. M. E. sz. rendelet 7. §-ában kapott felhatalmazás alapján a honvédelmi szolgáltatás címén igénybevételre kerülő szárazföldi gépjárművek menetképességének biztosítása végett a következőket rendelte: Honvédelmi szolgáltatás címén a m. kir. honvédség részére szárazföldi gépjármű átengedésének elrendelése esetében a gépjármű nyilvántartott üzembentartója a gépjárműveket a birtokában lévő legújabb gumiabroncsokkal felszerelve, valamint legalább egy ugyanolyan feltétlenül használható tartalékabroncsal együtt köteles a m. kir. honvédségnek használatára átengedni. Az, aki a gépjárművét honvédelmi szolgáltatás címén történő átengedésének elrendelése esetében a gépjárművet nem a jelen rendeletben megszabott módon szolgáltatja be, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, amely két hónapig, háború idején hat hónapig terjedő elzárással, továbbá nyolcezer pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik. **Polgármester.**

Főszerkesztő: Dr. Nagy Imre
Felelős szerkesztő: Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft
Felelős kiadó: Balogh István

Apróhirdetések

Betöltendő állás nőknek

Nőiszabó
tanulóleány felvételik. Bardócz Ignácz, Csapó-utca 17. 1417

Fiatal
házaspár Ungváron főzésben és csecsemőgondozásban jártas nőt alkalmazna. — Jelentkezés Csillag Arthurnál, Rákosi Jenő-u. 2. sz. alatt. 1399

Betöltendő állás férfiaknak

Molnársegédet
és megbízható napszámosmunkást keres Apafi malom. 1418

Férfimunkások
anyagtisztításhoz felvételnek. Halvan-u. 53. 1419

Jó szőlőmunkást
házmesternek felveszek azonnalra. Szent Anna-u. 3. 1412

Keresztyén,
irógép-, kerékpár-, varrógépszakmában jártas segédet felveszek. Rozsnyay műszerész, Szatmárnémeti. 1420

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
vagy bentlakó mindenest azonnalra felveszek. — Rácz, Timár-utca 52. 1424

Idősebb
mindenes főzőnő orvosi családhoz Beregszászra felvételik. Jelentkezni Simonffy-u. 5. házfelügyelőnél. 1415

Megbízható,
komoly, idősebb, rendszerető, jól főző, mindenes házimunkát végző jobb nőt keresek Kisvárdára. Vízvezeték, központi fűtés van. Levélbeni jelentkezést **Szolyori Nagy Gazdasághoz, Hajdúsámsonba** kérek. Személyes jelentkezés Debrecen, Angol Királynő szállóban augusztus 31-én reggel 10 órától 2 óráig. Ny. 1387

Bútorozott szoba

Különbejáratú
csinosan bútorozott kis szoba kiadó. Komlóssy-út 15. sz. 1416

Kiadó lakás 1 szobás

Szoba,
konyha, speiz bútorozva, esetleg üresen óvadékkal kiadó. Dicsőffy-u. 8. 1413

Lakás- és szobakereset

Keresek
egy szoba, konyhás, speizes lakást, esetleg előszobást. „Pontos fizető" jeligére a kiadóba kérem a címeket. 1247

Nagy
villalakás Komlóssy-út 12. augusztustól kiadó. 809

Ajánlat

FERFI
felöltő- és öltönyszövetek, minden hozzávalók, férfi divatsport- és galléros ingek olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Ócskavasat,
fémet, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvesz Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26—94. 777

Óvóhely,
Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénztár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny.

Zománcozott
tűzhelyek szakszerű javítása. Kiégett kályhák samottozása. Tűzhelyek és kályhák raktáron. Levencsik, Csapó 87. 1333

Malomnak
vagy nagyobb sütőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonal mellett fekvő,
leszerelt gyárépület
3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel
eladó.
Értekezni lehet a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetnél, Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Víz- és gázvezetéket
újítja Molnár János Csapó 49. Ajánlat díjtalanul. 1402

Kerékpárgumit
bármilyen rossz állapotban veszek, külsőt, belsőt. Nagy István, Széchenyi-utca 6. 1376

Salgótarjáni
„Perpetuum" kályhák iroda fűtésre kitűnőek, eladók. Érdeklődni Körzeti Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Kereslet

Kerékpárgumikat,
használtat, bármilyen állapotban veszek. Nagy István, Széchenyi-u. 6. 1382

Vízmentes
ponyvát, sátorra valót veszek. Katz-telep, Sárosi-u. 18. 1423

Házat
egy-két szobás lakással, város bármely részén megvételre keresek. — Ajánlatot készpénz vétel jeligére kiadóba kérek. 1336

Hangszer

Zongorák
eladása, javítása, hangolása, vétel, csere, bérlet, szakbírálat. — Tanczer György hangszerkészítő mester, Batthyány-u. 1. 749

Egy
hosszú zongora eladó. Boldogfalva-u. 19. Értekezni lehet 12-től 1-ig. 1379

Bútor

Bútor
saját készítményű modern sötét dió hálószoba jutányos áron eladó. Kígyó-utca 32. sz. asztalosműhely. Ny. 1388

Modern
háló, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, rekamié, fotelek, szabó varrógép, rádió, antik komót eladó, Kossuth 51. 385

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Konyhaberendezést
hálót kombináltat és mindennemű lakberendezési tárgyat olcsón vásárolhat részletre is, bútorüzletemben, Piac utca 71, udvarban. 1966

Fotelek,
antik komót, toll, 12 személyes abrosz, porcellán lavor, kancsó, paradicsomos üveg, eperpalánt eladók. Szent Anna 34. 1422

Egy
kétszemélyes fodrászüzletberendezés, 1 forgó és 1 álló székkel, teljes felszereléssel eladó. Érdeklődni lehet Hajdúszoboszló, Fertő-utca 88. alatt. 1414

Autó-motor kerékpár

Eladó
egy egész jó állapotban lévő, belga gyártmányú motorkerékpár, egy teljesen új öllönyruha. — Ugyanott konyhaberendezések, női íróasztal. — Használt bútorok vétele és eladása. Adok, veszek, cserélek. Csapó-u. 19. 1334

Eladó házhely

Első házhelyek
a Poroszlay-úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkőgyárhoz. — Fürdő-u. 2. sz. 1210

Eladó ház

ELADÓ
Budai Ezsaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Eladó
3-szobás nagytelkű családi ház gyümölcsössel, góréval, 10 lóra istállóval. István-út 11. sz. Ny. 1385

Eladó
adómentes villa nagy, osztható telekkel, gyümölcsössel. — Széchenyi 76/a. 421

Homokkert,
Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jótermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1225

Eladó ház!
Ez egy igazi alkalmi vétel! A Lorántffy-utca 13. számú nagyon szép úriház, áll: egyszer 5-szobás, teljes komfortos lakásból, egyszer kétszobás, egyszer egyszobás lakásból, nagyon szép parkírozott udvarral. — Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 1408

Eladó ingóság

Használt
cserépkályha, rádió és cseléd faágy összecsukható, eladó. Honvéd-u. 15. sz. 1385

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató: Somogyi Gábor.